

Nepriklausoma

Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 41

1977 m. SPALIO - OCTOBER 13 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

RYTAI - VAKARAI BELGRADE

Iš Belgrado Reuterio agentūra praneša, kad skirtumas tarp Rytų ir Vakarų paastrėjo po Švedijos atstovo Lelfland pasisakymo, kad Švedija kalbės apie Žmogaus Teisių įtaisyti, ieškodama konkrečių rezultatų, derantis dėl nusiginklavimo.

Bulgarų delegatas Stajkovskis, atsakydamas į Vakarų kritikas dėl komunistinių kraštų humanizmo, pareiškė, kad "reakcionieriai" organizuoja judėjimą prieš Helsinkio susitarimų dvasią.

Jis ragino Vakarų priimti Varšuvos pakto siūlymą, uždraudžiant naudoti branduolinius ginklus. Tai savaime suteiktą naujų galimybių sumažinti ir paprastų ginklų atsargas Europoje...

Iš 35 dalyvaujančių tautų atstovų pasisakymo išryškėja, kaip sustiprinti atlydą "detente".

Jugoslavijos atstovas, kalbėdamas 420 delegatų priminė, kad "Žmogaus Teisių klausimas yra labai jautrus tarptautiniams santykiams". Ir kad prie jo reikia prieiti "stipresniu atsakomybės jausmu".

Sovietų disidentas Vl. Bukovskis, kuriam buvo leista emigruoti į Vakarų praėjusių metų gruodžio mėnesį, pranešė, kad sovietų politiniai kaliniai paskelbė bado streiką, trokšdami priminti Europos Saugumo Konferencijai savo žiaurias nuoskaudas.

Bukovskis kalbėjo iš Oslo miesto, primindamas, kad kaliniai iš koncentracijos lagerių Urale taip pat skelbia bado streiką (nors, kaip žinoma, persivalgymo pavojus jiems niekad negrėsia...), "kad parodytų pasauliui, ypač tautoms, susirinkusioms Belgrade, kad jų likimas liečia visus, kad jie nenori būti užmiršti, kad laikai Sovietų Sąjungoje nepasikeitė."

AR TIKRAI KAS NAUJO?

Sovietų spauda skelbia, kad jų naujosios konstitucijos projektas, Brežnevo pristatytas Kremlui, yra "šio šimtmečio manifestas" ir Augščiausias Sovietas raginamas jį priimti.

Kiek žinoma, savo pranešime Brežnev'as aiškiai pasisako dėl Vakarų rūpinimosi dėl Žmogaus Teisių ir patiekė naujos konstitucijos projektą kaip plačiausių politinių laisvų garantiją, bet kada surašytą.

Jeigu tai tiesa - tai vis dėlto Vakarų susirūpinimas nebuvo veltas, nors mums, žinantiesiems sovietinio režimo metodus, jis atrodo gal tik du lašai jūroje. Taip pat ge-

rai žinome iš skaudžios praktikos, ko vertos totalitarinių režimų sutartys, nesvarbu kieno ir kuo pasirašytos... Faktai kalba - o ne raidės ant popieriaus.

KINIJOS MINISTERIS KANADOJE

Kinijos Užsienų Reikalų Ministeris Huang Hua atvyko į Kanadą ir aplankė Norman Bethune, kuris kiniečių yra labai gerbiamas, - gimimo vietą Gravenhurst'e.

Dr. Norman Bethune mirė 49 m. amžiaus, begydydamas fronto linijose kiniečių kareivius, kurie kovojo prieš japonų invaziją. Mao Tse Tung savo raštuose ragina sekti Bethune altruizmu.

Ministeris Huang buvo susitikęs su Užsienio Reikalams Valstybės Sekretorium Donald Jamieson, premjeru Trudeau, prieš tai praleidęs 10 dienų Jungtinėje Tautose.

ATEITIES NAMAI

Iš Verduno kilęs studentas Paul Timari Queen's U-te, Kingston, laimėjo konteste pirmą žymenį ir 500 dol. dovaną už projektą - brėžinį sferinio namo šeimai. Namai būtų šildomas saulės energija, turėtų vidaus sodeį ir žmogaus išnaudotų medžiagų perdirbimo įtaisymus.

LIETUVIAI DEMONSTRUOJAME

Prieš šešis metus Mexico City Pasaulio Psichiatrų Sąjungos konferencijoje buvo tik mėginama iškelti SS barbarišką psichiatrinį ligoninių naudojimą politinių kalinių sveikatos naikinimui ir jų kankinimui. Honolulu pereinotos savaitės konferencija, kurioje dalyvavo apie 4.000 psichiatrų iš 63 kraštų, priimtos dvi (Didžiosios Britanijos karališkosios psichiatrų kolegijos ir Amerikos psichiatrų sąjungos) rezoliucijos, pasmerkiančios SS psichiatrinės ligoninės - žiaurę.

Sujudom, sukrutom laisvuose kraštuose gyvenantieji lietuviai. Įsteigėm Lietuvių Žmogaus Teisių komisiją, rašom spaudoje, kalbam per radio, siunčiam laiškus ir telegramas, rašom memorandumus demonstruojame. Prieš šiamės SS norui įteisinti okupaciją ir paneigti mūsų tautai teisę gyventi Lietuvoje ir pačiai valdytis.

BENDRUOMENYBĖS

SPALIO 9-JI - VILNIAUS DIENA

Sunkioj kovoj už būvį
O Vilniaus neužmiršk, lietuvi...

Švęsdami "LIETUVIŲ DIENĄ", neužmirškime ir grėsiančių pavojų senai Lietuvos sostinei VILNIUI.

Pavojai garbingai mūsų sostinei ir šiandieną nesibaigia. Vilnius dabar oficiali Lietuvos T.S.R. sostinė. Iš tikrųjų Vilnius nėra laisvas, kaip ir visa Lietuva. Sostinė yra okupuota ne lenkų, bet rusų. Šiandieną Vilnius yra lietuviškesnis negu lenkų okupacijos metais. Tai džiaugsmo lašelis. Tam Vilniaus lietuviškumui planingai pavojingi yra rusai. Neatsilieka ir lenkai, kad jis nepasidarytų per daug lietuviškas.

Nežiūrint to, į mūsų lietuvių lobį išuliai kesinasi baltgudžiai, rusai ir labiausiai lenkai. Su egziliu Londono vyriausybės pritartimu aiškiai pasisako dėl Vilniaus ateities, kad Vilniaus raktai, padovanoti Lenkijos maršalui Pilsudskiui, laukia išlaisvintojo ir gynėjo. Toje dvasioje veikia dauguma lenkų išeivijos laisvame pasaulyje, ir pačioje Lenkijoje.

Kaip matome, aiškiau jau pasisakyti negalima. Tiesa, atsiranda gražių išimčių, kurie supranta Lietuvai padarytą skriaudą. Tai labai retos baltos kregždės. Jų pasisakymai lietuviuose teikia klaidinančią ramybę dėl Vilniaus ateities. Tai malonūs kvėpalai, kurie ateityje gali pavirsti karčiomis ašaromis.

Švęsdami "Lietuvos Dieną", jungiamės prie jos visa širdimi ir sveikiname visus lietuvius, šventės rengėjus ir svečius, linkėdami ištvermės ir galutinio tikslo atsieikimo - Laisvos Nepriklausomos Demokratinės Lietuvos su sostine Vilniumi. Vienybėje galybė.

Toronto, Ontario, Kanada

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos
Kanados Krašto Valdyba

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji įnašai:

734 Juodviršio Juozo atmin...	# 300.
735 Sergautis Antanas	100.
736 Ozalienės Marijos atmin.	400.
737 Steiblio Jono atmin.	100.

Įnašus papildė:

685 Puteris Algis	iki 200.
123 Jutelio Petro atmin.	410.
124 K. L. B. Sudburio apylinkė	200.
441 Kaziukonis Pranas	400.
K. L. B. Ottawos apylinkė	3.100.

Dalinis įnašas:

Mackevičiaus Brunardo atmin. 55.

Ateina laikas, kai likimas pradeda šaukti mūsų tautiečius amžinybės prieglobstin. Dievo valios niekas negali pakeisti. Montrealyje mirusio Juodviršio Juozo atminimą nepaprastai gražiai ir reikšmingai įamžino trys broliai - Pranas, Mykolas ir Steponas. Fondas dėkoja visiems broliams.

Tillsonburgas nustojo didžios Lietuvos Ozallenės Marijos. Jos atminimui giminės, kaimynai bei pažįstami savo aukomis ir meile ją įrašė KLFonde. Aukomis prisidėjo: \$50 - Tillsonburgo Liet. Klubas, \$22 - D. L. K. Gedimino kuopa. Po #20 - Birutė Ozalas, Aldona McNamara, Danutė Armstrong

Jehn McGuire, #15 - Kazys John McGuire ir Ožalas Kazys. #15 - Ožalas Petras. Po #10 - K. Ratavičius, P. Augaitis, G. Rugienius, S. Jakubickas, B. Diršė, J. Stradomskis, A. Rudokas, B. Stonkus, S. Jokubilius, D. Žiogas, A. Kairys, A. Augustinavičius, B. Čeika ir V. Čiuprinskas. Po #5 - B. Gudinskas, P. Vindašius, S. Beržinis, V. Miceika, K. Lukošius, P. Pargaliauskas, J. Jauneikis P. Žilvytis, V. Lileikis, A. Miknevičius, S. Oleka ir E. Kairienė; #3 - M. Stankaitienė.

B. Mackevičiui mirus, artimieji bei draugai padarė dalinį įnašą Fonde jam atminti. Prisidėjo K. Budrevičius, E. Docienė, V. ir K. Kalendros ir P. ir A. Kaziliai. Ačiū prisidėjusiems ir mirusio atminimą pagerbusiems. Tikime, kad šis dalinis įna-

šas bus padidintas iki pilno įnašo.

P. J. Steiblys gražiai nusitebino Fondą, pasiūlydamas įrašyti savo artimuosius, jau ankščiau mirusius savo tėvelius ir brolių, įrašydamas kas met po vieną savo artimąjį. Jis yra narys jau gana senokai. Praeitais metais įrašė savo žmoną, šiemet įrašo savo tėvelį, kitais metais, turbūt, savo mamytę, ir paskui brolių. Tai tikrai, galima sakyti, didžios meilės pareiškimas.

KLB Sudburio apylinkė gražiai pagerbė mirusį veiklų jos narį P. Jutelį, padidindami jo įnašą. Fondas dėkoja visiems savo nariams, papildžiusiems savo įnašus. Mūsų nenuilstamas Ottawos ap. igaliotinis A. Paškevičius kaip ir visada, vadovauja visų apylinkių net kartu sudėjus Ottawos įnašus. Džiugu turėti tokio masto darbininkus ir patriotas.

Jeigu nori tikrų draugų - stok į KL Fondą - ten jų rasi daug.

Fondas primena visiems pakeitusiems savo gyvenamąsias vietas pranešti 28 The Palisades, Toronto, Ont. M6S 2W8.

PENKTOJI

KANADOS IR JAV LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Penktąją Kanados ir JAV Lietuvių DAINŲ ŠVENTEI, įvykstančiai ateinančiais metais liepos 2 dieną Kanadoje, Toronte - jau pradėta intensyviai ruošti. Sudaryti organizaciniai ir darbo komitetai suptm. J. R. Stimanavičium, vicep. L. Skripkute, muzikinto k-to p. V. Verkatėčiu, sekretoriatu, kuriam vadovauja J. Andrulis, išd. Vyt. Bireta ir dviem sumanantis koordinatoriais - torontieškui J. Karastejui ir hamiltonieškui dr. V. Kvedarui. Pastarasis savo koordinavimo talentą įrodė jau 1975 m. Hamiltone, ruošiant pirmąją Kanados Lietuvių Dainų ir Tautinių Šokių Šventę. Yra surastas leidinio redaktorius - C. Senkevčius. Sudarytos įvairios darbų komitijos: spaudos - Informacijos, anglų ir lietuvių kalbom, parengimų, nakvynių, jaunimo chorų globos, plakatų - ženklų, bilietų platinto ir kt. Muzikinis komitetas išsuntinėjo visiems Dainų Šventėje dalyvaujantiems chorams anketas, iš kurių yra laukiama gretito atsakymo. Pristatame Dainų Šventės repertuare yra padarytas mažas pakeltimas, t. y. vietoj dainos "Mes su Rūtom" D. Andrulis yra įdedama Br. Budrūno "O, Nemune". Pakaltalau galdos tuoj bus išslystos. Dainų Šventės Komitetas tikisi, kad visi chorai jau gyvena entuziastinga būsimos šventės dvasia, stropiai repetuodami ir ruošdamiesi tai didžiąją lietuviškos dainos manifestacijai.

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS CHICAGOJE, ŠV. KAZIMIERO KAPINĖSE. Nuotrauka C. Genučio.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuanian Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle, H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir redakcijos F. Pr. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE, QUE. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONĘ. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA. GRAŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Pasaulio Lietuvių Dienos

1978 m. birželio 28 - Itepos užtikriname Toronto Lietu-
3 d. d. Toronte, Kanadoje, vų svetinumą.
ruošiamos Pasaulio Lietuvių
Dienos /PLD/. PLD aptma
trys atskiri renginiai:

Pasaulio Lietuvių B-nės

Seimas,

V-oji Kanados ir JAV Lie-

tuvų Dainų Šventė ir

Pasaulio Lietuvių Sporti-

nės Žaidynės.

1978 m. sukanka 60 metų
nuo Lietuvos valstybės ne-
priklaušomybės atstatymo ir
40 metų nuo Tautinės Olym-
piados Kaune. Pasaulio
Lietuvių Dienos ir padės iš-
kilmingai atšvęsti kiekvie-
nam lietuvui taip brangtas
ir istorines sukaktis.

Nuo amžių lietuviai visada
išliko lietuviai ir ryškiai sa-
vo būdu ir kultūra išsiskyrė
iš kaimyninių tautų. Telsė
turėti savitą valstybinę ir
tautinę santvarką buvo lai-
minama ir palaikoma sun-
ktomis kovomis. Kova už
lietuvio tautos pavergtoje
tėvynėje ir šandien didvy-
riškai tebevyksta. Lietuviai
visais amžiais reikalavo sa-
vo teisų, bet lygiai jas pri-
pažino ir kitiems. Pasaulio
Lietuvių Dienos ir turėtų
tapti galinga, gausia ir didi-
ga demonstracija už lietuvio
teises, už lietuvišką kultūrą
ir tikėjimo laisvę pavergtoje
tėvynėje. Todėl mes ir kvie-
čiame visus lietuvius ruoš-
tis į Pasaulio Lietuvių Die-
nas Toronte, Kanadoje. Mes

užtikriname Toronto Lietu-
vų svetinumą.

Netenka nė minėti, kad
PLD surištos su didelėmis
išlaikdomis. Todėl Pasaulio
Lietuvių Dienų Organizaci-
nės Komitetas ir skelbia Pa-
sauly Lietuvių Dienų vajų.
Prašome atėti į talką su
aukoms, kad bendruomenės
apylinkų, sporto klubų, cho-
rų vadovai ir Tamstas kreip-
sis. Pasaulio Lietuvių Die-
nos turi parodyti savims ir
svetims, kad lietuviai ska-
stis solidarumas reiškiasi
darbais ir auka.

Pasaulio Lietuvių Bend-
ruomenė yra tikras ir nuo-
latinis ryšys, kuris jungia
lietuvius su lietuviais. Tik
tampri ir sava bendruome-
ninė dvastis gali laiduoti Pa-
sauly Lietuvių Dienų sėk-
mingumą. Ypač tėvai ir glo-
bėjai prašomi stūsti lietu-
viškąją jaunimą, nes užmegs-
ti ryšiai, pažintys bei lietu-
viška aplinkuma ves į švie-
sesnę ir lietuviškesnę atėti.

PLB-ės Valdyba
JAV LB Krašto V-ba
Kanados LB Krašto V-ba
PLB Seimo Organiz. K-tas
V-los Kanados ir JAV Lie-
tuvų Dainų Švent. Org. K-tas
Pas. Liet. Sportinių Žaidynų
Organizacinis Komitetas
Pasaulio Lietuvių Jaunimo
Sąjungos Valdyba

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KEISTAS SUSIRŪPINIMAS

Pavarčius "Naujienas" šiuo
paskutiniuoju laiku beveik daž-
name n-je po kitokia pavarde
Jezuitus, bet ir tėvus Mari-
jonus...
"Naujienos" rugsėjo 19 d.
perteikia spaudos klubo susi-
rinkime skaitytų referatų
mintis apie Almėno romaną.
M. Gudelis sakys taip: "Al-
mėnas žinojo ką daręs, o Vo-
lertas (premiuoto romano
komisijos pirmininkas) netu-
rėjęs jokios nuovokos. Jis
neatkreipė reikalingo dėme-
sio į romane esančią porno-
grafiją ir visai nesuvokė apie
politinę romano svarbą...".
Knygą neskaityti ir K. Al-
mėno asmeniškai nepažįstu,
bet iš M. G. apibudinimo apie
Volertą darau išvadą, kad ir
romano apibūdinimas gali bū-
ti toks pat neteisingas. Vytau-
tą Volertą gerai pažinojau,
gyvenant Vokietijoje Kemp-
teno DP stovykloje. Jis bu-
vo lietuvių gimnazijoj moky-
tojas ir klasių auklėtojas. Jo
buvę mokiniai ir tėvai dar iki
šandien nėra jo pamirę. Jis
mokėjęs mokiniams įkvėpti
tautinę, politinę ir kitokias

redaktoriai net į bažnyčią ne-
einą. O dabar, kaip matosi
iš laikraščio puslapių, moko
tikėjimo ir doros netik tėvus
Jezuitus, bet ir tėvus Mari-
jonus...

"Naujienos" rugsėjo 19 d.
perteikia spaudos klubo susi-
rinkime skaitytų referatų
mintis apie Almėno romaną.
M. Gudelis sakys taip: "Al-
mėnas žinojo ką daręs, o Vo-
lertas (premiuoto romano
komisijos pirmininkas) netu-
rėjęs jokios nuovokos. Jis
neatkreipė reikalingo dėme-
sio į romane esančią porno-
grafiją ir visai nesuvokė apie
politinę romano svarbą...".

Knygą neskaityti ir K. Al-
mėno asmeniškai nepažįstu,
bet iš M. G. apibudinimo apie
Volertą darau išvadą, kad ir
romano apibūdinimas gali bū-
ti toks pat neteisingas. Vytau-
tą Volertą gerai pažinojau,
gyvenant Vokietijoje Kemp-
teno DP stovykloje. Jis bu-
vo lietuvių gimnazijoj moky-
tojas ir klasių auklėtojas. Jo
buvę mokiniai ir tėvai dar iki
šandien nėra jo pamirę. Jis
mokėjęs mokiniams įkvėpti
tautinę, politinę ir kitokias

AR TAI NE TEATRO

VAIDYBA?

Kas gi nemėgsta teatro,
ypač jei valdinama iš savo
lietuvų gyvenimo, net iš se-
novės kaimo, kuris tiek am-
žų išlaikė lietuvių? Taipgi
ir pavienio žmogaus ir jo
šėimos gyvenimas yra savo-
tiškas valdinimas, kuomet
pareigūnimas ir kantrybė
leidžia išlaikyti šėimoje
darnumą. Mėginantį pa-
lenkti gyvenimo bėgi mūsų
norma kryptimi, mes tai-
komės prie vėsko: ir savo
šėimoje, ir darbovietėje ir
visuomenėje. Gyvenime y-
pač sėkmingas yra asmuo,
aple kurį sakoma, kad tai
esanti ryški asmenybė, toks
tinka, anot patarlės - ir prie
svečio ir prie pečio. Tad ir
sekmė jam, sugebančiam gy-
venimo kasdienybėje nuosek-
liai valdinti, yra labiau už-
tikrinta.

O kaipgi politikoje? Atro-
do, kad ten valdyba kaip tik

pirmauja. Politinį gyvenimą
galima prilygti pasaulinio
masto valdybai, kur valsty-
bės santykiudamos, lyg ko-
klame mūžintiskame valdini-
me, patetkia dažnu atveju
nerealius, netgi apgaulingus
pavetklus. Labai ryškus
pavyzdys yra arabų ir Izra-
elito santykiai. Arabai stekia
taikos, sutikdami kad ir ne-
noromis/ su Izraelio egzis-
tencijos faktų. Bet Izraelis,
būdamas pajėgus, delsta, ne-
turi už savo pečių galinčiau-
są pasaulio kraštą - JAV.
Jos ji aprūpina moderniš-
kais ginklais ir šelpia visais
kitais atvejais. Todėl Izra-
elis sąmoningai vėkina bet
atidėloja tas tiesiogines de-
rybas su arabs ir nesti -
kaiko su Jungtinių Tautų re-
zoliucijomis. O pats JAV
prezidentas, 100% globoda-
mas Izraeli, bando nudoiti
vienkart ir arabų draugą,
kuris juk turi mūžintiskus
naftos išteklius. Nelengva

Dvi besutės lietuviškos tautodailės kūrėjos Kanadoje:
Adina Vaitonienė iš Toronto, žinoma tautinių rūbų audimu
ir Danutė Staškevičienė iš Montrealio - savo juostomis,
audiniais ir tautiškomis lėlėmis. J. Danio nuotraukoje pas-
dailininkas A. A. Tamošaičius, Lietuvių Tautodailės Insti-
tuto įsteigimo metu (gegužės mėn. 14 d.).

jo tik po keltoliką ar kelis
garbės narius. Lietuvių tau-
toje žmonės nemėgdavo gar-
bės narių. Juos pajukdavo
net laudies dainose, pasa-
kose.

Š. Amerikos valstybėse ir
Kanadoje pridygo kaip gry-
bų po lietaus, garbės narių
keliose organizacijose. Net
PLB buvęs p-kas pasikėlė,
kaip grūdėti iš užkultų, PLB
garbės lietuvių pirmininku,
su 3 intymų draugų balsais
prieš 3 valdybos narius, vė-
nam susilaikant. Kam tad
reikalingi tie "garbės titulai",
daugelis dėl jų šypsosi...

Gal garbės titulus tikty
lietuviams, kurie kraują pra-
liejo, mirė kankintais už lie-
tuvų tautos laisvę ir už jos
gerbūvį. Gal garbės lietuvių
vardas tinka tik tokio masto
lietuviams, kaip Darlūt-
Grėnūt, dr. J. Basanavičiūt,
arkivyskupui Matulaičiūt,
vysk. Bučiūt, partizanams
Daumantui-Lukšai, J. Būtė-
ir panašioms. Štai mano
nuomonei daug kas pritaria.
Garbės titulai, ordentai, me-
daliai lietuvių netišlaikys,
lietuvių laisvės netiškovos.

K. Tilvikas,
Ontario

GERB. REDAKTORIAU!

Aname mėnesyje "Tėviš-
kės Žiburiai" 34 numeryje

yra jo valdyba, nes pakarto-
tinas naftos embargo labai
skaudžiai atsilieptų JAV
ekonomikam gyvenimui

Ryški politinė valdyba yra
JAV santykiai su Jugoslavija.
Tai juk komunistų valdomas
kraštas. Tito valdina nesant-
tinką su Sovietų Sąjunga jau
visus 30 metų nuo 1947 m. /
Bet jei Jugoslaviją JAV ka-
naujesnio iš technologijos
/pav. kompiuterių/ parduoda,
tai tie parduoti reikmenys
atsiduria Sovietų Sąjungoje.
Ir vis gasdinama, kas bus la,
jei 84 metų Tito numirštų -
esą, Sov. Sąjunga gali užpul-
ti Jugoslaviją. Valdyba ne-
bloga, naudinga komunistų
retkalui.

Dar daugiau kalbų apie
komunistinę Kiniją: esą Sov.
Sąjunga ją užpulstanti. Jau
metų eilę vykdoma tų dviejų
komunistinių valstybių val-
dyba. O kai kiniečiai de-
monstruoja - tai jų plakatu -
se randasi ir Marksas ir
Engelsas, ir Leninas ir Sta-
linas. Kai JAV kartais su Š.
Vietnamu, tai ginklus ir visą
kitą karinį aprūpinimą stū-
nti ne tik Sov. Sąjunga/per
Kiniją, bet ir Kiniją, kuri
šiuo atveju nebesutėti ka-
reivų, kaip kad Korėjos ka-
re. Ir kągi: JAV II-e Pas.
Kare nugalėjusios Vokietiją,
Italiją ir Japoniją - "suklupo"
bekerlaudamos tik su 17 ml.
turinčiu mažų puslankintu Š.
Vietnamu. Ir tikėtu, žmo-
gus, kad Sov. Sąjunga "ruo-
šiasi" užpulti komunistinę
Kiniją, valdyba apmulkinti
vadina laisvąjį pasaulį.
Dabar lyg ir ruošiamasi su
tuo, kad ir netiesioginiu, JAV
jaunų nepatyrusių Vietnamo
karių žalotoju bei žudiku
Komunistinė Kinija - už-
megsti diplomatinis san-
tykius, gal net atsatsakant
nuo gyvnybos sutarties
su Taivanu. Koktos gi čia
ruštes valdyba, jei deramasi
dėl laisvos nacionalinės Ki-
nijos Taivane "pardavimo"?
Ar nebuvo panašiai, kai Hit-
leris derėjosi dėl "itakos"
zonų Pabaltijo valstybėse?

Okatp su Eurokomunizmu?
Kokta čia nauja valdyba, kad
tai neva Ispanijos komunis-
tai, kurie pastžymėjo ypa-
tingu žiaurumu pilietiniame
kare, kartu su Prancūzijos
ir Italijos komunistais esą

užsiuola Montrealio lie-
tuvų jaunimo ekskursiją į
Lietuvą. Tuo pačiu prikišama
tos ekskursijos vadovui L.
Stankevičiui, kad jis per Expo
/67 susitikdavo su Rusijos
pavilijone dirbančiais lietu-
viais, kas anot to korespon-
dento yra kolaboravimas.

Tai yra įžeidimas ir netei-
singas kaltinimas visai mūsų
Montrealio lietuvių kolonijai,
kadangi beveik visi montrea-
liečiai, pradėdami nuo vienuo-
lių, kunigų, skautų, šaulių ir
t.t. lankė tuos lietuvių ir
su jais bendravo. Tai ar ga-
lima juos vadinti kolaboran-
tais? Dėl to, visa Montrea-
lio lietuvių visuomenė turėtų
reaguoti.

O jeigu jau kalbėti apie ko-
laboravimą tai galima ir "TŽ"
prikišti kad jie irgi kolabo-
ruoja ne tik gaudami visą ko-
munistinę spaudą, bet dar ir
turėdami laikraštįje specia-
lių skyrių. Prisidėdami ne-
kaltu pavadinimu - "Paverg-
to Tėvynėje", kur kas savai-
tę duodami ištraukas iš pro-
pogandinių komunistinių laik-
raščių apie jų įvairius lai-
mėjimus.

Gaila, kad toks rimtas laik-
raštis leidžia talpinti tokius
nerimtus straipsnius, tuo ar-
dydamas lietuvių vienybę.

S. Venckus,
Montrealietis.

"neklusą" Maskvos, esą no-
rį būti savystovius ir, kas
galėtų patikėti, nori būti
"demokratiški". Valdyba
pirmos rūšies apdūmti akis,
kad neva tai Eurokomunistai
esą kitokie, kaip "kitokiais"
dedasi ir rumūnų, ar gal net
ir lenkų ar vengrų komunis-
tai. Visa tai gražus teatras,
putki valdyba apgauti nai-
vems, kurie dar ant savo
kaltito nepatyrė komunistmo.

Arba vėl JAV prez. Carter'
is - jis irgi neblogai valdina.
Spėjo tapti prezidentu, tuoj
parašė asmeninį laiską Sov-
disidentui Sacharovui. Kur
gi čia gertau begausi. Car-
ter'is "reklauja" gerbti
Žmogaus Teises. Neabejo-
tina gražus mostas. Bet
kai reikėjo Bulgarijoje ita
tezę apginti, tai neatsira-
do tvirtu nustatymo ir net
Pavergtų Tautų savatę lie-
pos mėn. tik nenoromis ir
pavėluotai paskelbė. Mato-
mal norėta tos savatės ir
visiškai neskelbti. Štai tau
ir Žmogaus Teisių gynėjas!
Sakysit, tai politika. Žinoma,
tai valdybinė politika,
kaip kad prez. Roose-
veltas 1940 m. užtikrino
lietuvių delegaciją,
kad Lietuva "greitu
laiku" atgaus laisvę.
Bet po to - jau kelintas pre-
zidentas valdo šalį, o Balti-
jos valstybės faktinai yra
"nurašytos", gi mažutis Iz-
raelis - gal jis su laiku pasi-
darys net 51 JAV valstija,
tarp nepaprastai intensyviai
globojamas...

Taigi tu, paprastas pilietis,
ar tu gali suprasti toje pa-
litoje politikerių valdyboje,
kas yra teatro valdyba, o kas
slaptų pasaulio galtųjų tikri
tikslai, kurių mes nemokame
ar nenorime išsistituoti.

J. Valūnas

LIET. ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS RINKIMAI

Lietuvių Žurnalistų Są-
jungos Centro Valdyba, bai-
giantis jos kadenciją, skel-
bia naujos Centro Valdybos,
Kontrolės komisijos, Garbės
teismo ir Daudžvardžio
Fondo valdybos rinkimus.
Rinkimams praversti Centro
valdybos yra išrinkta NOMI-
NACIJŲ RINKIMŲ KOMISIJA.
Ją sudaro Pranas Garšva,
Petras Petrutis ir Juozas
Toliušis.

Pagal įstatus, kandidatai
siūdomi iš vieno skyriaus ar
vienos vietovės kiekvienam
rinktiniam postui: Centro
valdybai bent 7 kandidatai,
Kontrolės komisijai 5 kandi-
datai ir Garbės teismui - 5
kandidatai. Daudžvardžio
Fondo valdybai siūdomi kan-
didatai iš Chicagos - bent 7
kandidatai.

Kandidatai raštu, prie ku-
rio turi būti pridėtas ir kan-
didato sutikimo dalyvau-
ti rinkimuose raštas, turi
būti pasiūsti iki spalio 11 d.
šiuo adresu: LŽS Rinkimų
Komisija, P. Petrutis, c o
Margutis, 2422 W. Marquette
Rd. Chicago, Ill. 60629.

Gavusi kandidatų sąrašus
su sutikimo raštais, Rinkimų
komisija tuojau išsiuntinė
laiskus visiems žurnalistų
Sąjungos nariams, kurių ad-
resai bus žinomi (negavę
balsavimo lapelio gali kreip-
tis minėtu adresu, pranešda-
mi savo naują adresą ir pa-
rašydami balsavimo lapelio).

Balsavimai turi būti atlik-
ti iki 1977 m. lapkričio 15 d.
Komisija suskaičiūs balsus
tuojau spaudoje praneš nau-
jus Lietuvių Žurnalistų Są-
jungos pareigūnus, kurie su-
sitars su senąja valdyba dėl
pareigų perėmimo datos. Jį
Nominacijų-Rinkimų
Komisija

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

XI - ji mokytojų ir jaunimo studijų savaitė

L. Elmantas

Mokytojų studijų savaitės įvairios ir turiningos. Nestigo įvairumų ir išmėt.

Žinomas visuomenininkas, dailininkas Donelaičio Mokyklos mokytojas Jonas JASAITIS kalbėjo apie bendruomeninį mokslą ir jo dėstymą. Pažymėjo, kad šis kursas dėstomas jo mokykloje 7-8 sk. mokiniams. Norima nuteikti mokinius, kad jie pasiliktu bendruomenėje ir tautoje. Kurse ypač išsklaidoma išsilavinimo spauda. Mokytojai šiame darbe yra daug naudingos medžiagos šiuose veikaluose: J. Girniaus "Tauta ir tautinė ištikimybė", ir St. Barzduko "Lietuvis savo tautoje, valstybėje ir bendruomenėje".

Per diskusijas prelegentas buvo patikslintas, kad visuomenės, ar kaip jis sakė "bendruomenės mokslas" daugelyje mūsų mokyklų jau dėstomas nuo seniau. Taigi, tai jau ne naujovė. Prieš kelis metus kun. A. SAULAITIS bendruomeniniam išsilavinimui yra paruošęs pratinimą šiauriniui Bendruomenės Keliui.

Taip pat Donelaičio Mokyklos mok. Jonas BAGDONAS parengė pokalbį apie sportą liuanistinėje mokykloje. Tikslas - traukti jaunimą į fizinį lavinimą. Bagdonas mano, kad mūsų jaunimas fiziniai yra silpnokas. Per sportą galima būtų šią spragą išlyginti. Taip pat liuanistinių mokyklų mokinių tautiniai šokiai, girdi, menko lygio.

Detroitiški tautodailininkas Vikt. VESELKA, sėkmin-

gai pravedęs medžio drožinių kursų paaugliams, ir mokytojams paruošė įdomią paskaitą apie mūsų tautodailę. Bene ryškiausiai jis apibūdino mūsų audėjęs, kurios savo audiniuose sutelkė tiek daug tautinių raštų įvairumo bei spalvingausi derinių. Lietuvoje nebuvo profesionalių audėjų, bet kiekviena moteris kūrybiškai išaudavo ką nors naujo.

Čia išsivijoje turime mūsų tautinių raštų didelių žinovus - dailininkus A. ir A. Tamošaičius, kurie dar Lietuvoje būdami, sutelkė daug tautinio turto. Dabar jie sėkmingai ir kūrybiškai šį darbą tęsia Kingstone, Ont., Kanadoje.

Dail. P. GALAUNE turėjo didelį drožinių-dievykų rinkinį, o dail. A. ŽMUIDZINAIČIUS surinko būdingų velniukų, viens už kitą baisesnių, kolekciją. Daug tautinių ženklų įrėžė ir žemaičiai į savo klumpes. Bendrai mūsų tautodailė-neišsemiamas tautos turtas. O koks puikumas ir įvairumas mūsų tautiniuose rūbuose! Dail. A. Tamošaitis yra pasakęs, kad mūsų tautiniai rūbai ir audiniai išsprūdę iš privačių audėjų rankų, dabar Lietuvoje fabrikuose ir mechaninėse artelėse yra sušabloninami ir tuo sumenkinami.

Amerikos lietuvių mokyklose iki šiol neturėta patvirtintų religinio mokymo programų. Dabar kun. A. Saulaitis paruošė sistematingą religinio mokymo auklėjimo programą. Tada svarbu, nes

kaip kun. A. Saulaitis sakė, krikščionybė yra suaugusių religija. Tenka todėl sistematingai ruošti vaikus ir paauglius, kad jie taptų sąmoningais krikščionimis ir lietuviais.

Rašytojas ir pedagogas Vac. KOVALIŪNAS išsamloje paskaitoje iškėlė liuanistinių mokyklų mokytojų reikšmę ir jų paruošimą. Tikslas mokytojas arba gimsta arba gyvenime atsiduria. Jei jis nemylės savo mokinių, ir pats nebus mylimas. Todėl mokytojo valdymo yra didelis ir svarbus. Mūsų mokytojas, susidurdamas su gyvenamojo krašto kultūra, turi ją pažinti. Nežinant šio krašto literatūros, sunku bus dėstyti ir lietuvių literatūrą.

Išsivijoje turime Chicago Pedagoginį Institutą ir veikiančius pedagoginius kursus Clevelande, bet gyvenimui sparčiai žengiant pirmyn, šių institucijų nepakanka. Mūsų dabarties didysis rūpestis yra reikalingų mokytojų paruošimas.

Antrą paskaitą V. Kova liūnas paruošė apie romantizmą lietuvių literatūroje. Romantizmas - tai ryški žmogaus vidinio pasaulio višuma. Būdinga, kad šioje kūryboje nevalzduojami valkai.

Donelaičio Metuose išryškintas suaugusių - nusikraustų ir pažemintų-likimas. Valzduojami personažų laikysena - išdidi, ryški vienatvė, gamtos paslaptin-

gumas, dažnas nukrypimas praeitį, liaudies kūrybontautosakon. Mūsų literatūroje daug tokios kūrybos žymių. Kai kas vadina tai nukrypimu nuo tikrovės, reakcija prieš realizmą.

Užbaigiant šią studijų apžvalgą, reikėtų paminėti, kad studijų dalyviai šalia čia aprašytų dalykų, turėjo pakankamai laiko poilsui bei pramogoms.

Smagial praėjo susipažinimo ir talentų vakarai. Būta elsenų, susikaupimų bei paminėjimų tų, kurie žuvo ar kovoja už tautos laisvę.

Penktadienio laužas nevieną prajuokino iki valiai, nes vien humoras plaukiojo ore. Uždaromajam parengimui jaunimo per savaitę išsimiklinusio choro dainos ir darnūs tautiniai šokiai iššaukė gausių katučių publikoje. Buvo daug svečių iš Detroito. Detroitiški mok. K. Gričius artistškai paskaitęs ar deklamavęs raš. V. Alanto ir kitų kūrinius, taip pat buvo griausmingai palydėtas plojimais.

Šeštadienį vakare "išspaudos" išėjo studijų dalyvių laikraštis DAMOKLO KARDAS, kur šalia oficialių informacijų tilpo daug būdingų studijų įvykių aprašymų bei paskaitininkų minčių žinoma iš humoristinės pusės. Laikraštis buvo bemaž išnaudotas. Jis taip pat, turbūt, praskaidrino vakaro dalyvių nuotaikas. Studijų metu būta konkursų, banketų, balsavimų, kurių daviniai taip pat tilpo laikraštyje.

Balsuota ir norint sužinoti kas yra populiariausias būti kitų metų studijų vadovu? Daugiausia balsų gavo čekagiškis mok. Juozas MASILIONIS.

Debesys buvo kaip šandien - tokie batus, o tėvas man liepė stipriai laikytis už beržo kamieno. Ir staiga, netoliese mūsų, perkūnas trenkė į šakotąjį ąžuolą ir perskėlė jį pusiau. Aš surkau iš baimės, o tėvas pasakė: "Antrą kartą nebetrenks". Nuo to laiko aš beržą gerbiu. Matykite tikrai, kiek beržas teikia žmogui naudos: pavasari kokia saldi jo sula, kurią darbymetėje žmonės geria už šilumą, o žiemą ir tuo stiprinasi, o per pачtus karščius, rugpjūtis metu, žmonės geria šaltą paraugintą sulą ir labai atstigauna iš nuovargio. Ne tik nuramina troškulį, bet ir stiprinasi. Po lietaus - kaip malonai kvepia beržynas, teikdamas žmogui savotiško malonumo. Iš beržo šakelių žmonės pasidaro sau labai geras priortje vanotos vantas, kurios vėliau, kai lapai nubyravę, puikios būna sluotos net tik klemams ir ūkto troboms, bet ir gyvenamoms troboms sluoti. Beržo pumpurėlių su degtine/dar geriau su spiritu/ antpilas sėkmingai naudojamas įvairioms negalėms gydyti, o ypač padeda džiovinti kams. Neklaudus vaikų motinos klusnumo ir tvarkos moko, paplaidamos beržo rykštę, apte ką net ir katekizme yra mintima, kad Dvasia Šventoji vaikeltus bausti liepta beržo rykštute. Senovėje, kai dar nebuvo popieriaus, svarbesnius atmintinuos įvykius, žmonės beržo tošyje užrašydavo. Mūsų seneliai iš beržo tošės pasidirdavo sau gana padortas tabokines šnaukščiamojai/miltelinto/taboko laikymui. Iš beržo

CHICAGO:

lės kapeliono pareigas.

Ilgėsnų diskusijų sukėlė Jono Talalos rašoma dokumentinė knyga apie Lietuvos okupaciją ir ALTos žygius Lietuvos laisvės reikalui. Buvo siūlymų, kad tą knygą Krivulės klubas pasiimtų išleisti. Nubalsuota ši reikalą palikti atelčiai.

Prieš kelis metus buvo išleista knyga Lietuvos Policija, kuri iki šiol pardavinėjama po 8 dol. Nutarta ją papiginti iki 3 dolerių.

Pareikšta padėka garbės šauliui Vytauto D. Šaulių rinktinės pirmininkui Vladiui Išganaičiui ir moterų vadovui Stasei Cesevičienei, kad nemokamai leidžia Krivulėnams naudotis Šaulių Namais ir indais.

Pasibaigus susirinkimui, sesės buvo paruošusios labai skanaus maisto. Valių metu paaiškėjo, kad susirinkusiųjų tarpe yra Praną ir narių, švenčiančių gimtadienius. Jiems buvo sugiedota Ilgiausių Metų. Valšės praėjo labai geroje nuotaikoje. Dalyvis

RESPUBLIKONŲ ISVYKA

Kasmet, besibaigiant vasarai Čikagos lietuvių respublikonai suvažiuoja šeimyniškai pabendrauti ir aptarti politines gyvenimo aktualijas.

Gražu kad Lemonte gyvenantis lietuvių respublikonų pirm. dr. Briedis ir ponis tokiu suvažiavimu perleidžia visą savo puikią rezidenciją.

Ponai Briedžiai, sutikdami svečius, visų prašė jaustis, kaip namie, aprodė savo gėlynus, daržus ir kvietė pasiūlyti raudojomis avietėmis. Agronomas Šantaras lauke spirgino šviežias lietuviško stiliaus dešras. Atvykdamos ponios, atsivežė viena už kitos skanesnius pyragus ir kitokius gardumynus.

Pavalgius - 3 val. p. p. buvo pradėta oficialioji dalis, kuriai vadovavo Čikagos lietuvių respublikonų pirm. inž. A. Milūnas. Jis nustatė visą eilę garbingų atvykusių svečių ir svarbiausių kalbėtojų dr. M. Kuropą, kuris daugiausia kalbėjo apie artėjančią konferenciją Belgrade. Diskusijose dalyvavo dr. Razma inž. Jankūnas ir kiti.

Grįžęs iš Washingtono ALTos ir respublikonų veikėjas Jonas Talandis pranešė apie išvakarėse įvykusias pabaltiečių demonstracijas, kuriose daugiausiai reikšėsi studentija ir kuri pavykusi labai gerai, atkreipusi dėmesį sostinės politikierių ir didžiųjų spaudos.

Oficialiai daliai baigiantis, inž. Milūnas daugiausiai savanoriškai dirbantiems Lemonto respublikonams - Reiginai Andriejauskienai, Birutei Navickienei, Juozui Grigaliūnui ir Kaziui Balcioniui ištėlė garbės pažymėjimus. Prie pulkios lietuviškų plokštelių muzikos buvo dar ilgai valšintasi ir politikuota.

Išvyka buvo 25 rugsėjo. S. Paulauskas

NIJOLĖS AMBRAZAITYTĖS GRAŽUS KONCERTAS

Rugsėjo 25 d. St. Xavier kolegijon susirinko apie 400 dainos mėgėjų pasiklausyti Vilniaus Operos iškiliuosolistės koncerto. Pirmoje dalyje solistė padainavo pasaulinių kompozitorių kūrinių antroje - lietuvių kompozitorių. Jos dainavimas susirinkusius žavėjo. Akomponavo čekagiškis muz. Alvydas Vasaitis. Abiems menininkams susirinkusieji negailėjo plojimų ir viešnia buvo apdovanota rožėmis.

Nijolė Ambrazaitytė yra garsi operos solistė ir už Lietuvos ribų. Ji yra dainavusi Sovietų Sąjungos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Bulgarijos, Čilės, Peru ir Australijos didžiųjųose teatruose. Čekagiškiams buvo maloni progapasklausyti neeilinio koncerto. Ši kartą "tautinės drausmės sargybiniai" nepasirodė su plakatais. K. Beržunaitis

LIEUVOS BUVE POLICININKAI ŠVENČIA

1977 m. spalio 2 d. tęsiant lietuvišką tradiciją, įvyko Angelų Sargų šventės minėjimas. Pradėta pamaldomis už žuvusius ir mirusius Lietuvos policijos tarnautojus. Giedojo sol. Stasys Stasiūnas. Po pamaldų Krivulės nariai rinkosi į Šaulių Namus metiniam susirinkimui. Valdysbos pirm. Pociui pasiūlius, susirinkimo pirmininku išrinktas Stepas Paulauskas, o sekretorium Pranas Beinoras.

Atsistojimu pagerbti mirusieji Krivulės klubo nariai, ypač geru žodžiu prisimintas a. a. kapellonas kun. Pečkys S. J.

Pirm. Pocius paskaitė ištraukų iš lietuvių spaudos - atsiliepimų apie buvusius Lietuvos policijos tarnautojus. Toliau sekė valdybos pirmininko, kasninko ir kontrolės komisijos pranešimai, kurie buvo trumpi, o diskusijos dėl pranešimų dar trumposnės.

Slaptu balsavimu į Krivulės valdybą 1978 m. išrinkti: Pocius, Stasiūnas, Beinoras, Šiaučiūnas, Burneikis, Genušis ir Suvaldis. Kontrolės komisija paprašyta pasilikta pati.

Iki šiol Krivulė turėjo tik vieną garbės narį - teisininką Joną Talalą. Štame susirinkime Sibiro kankinys Kreivėnas ir Sedleckas išrinkti Krivulės garbės nariais.

Vienbalsiai nutarta prašyti kanauninką Vaclovą Zakaruską, kad prisilimtų Krivulės

BERŽAS

Jonas Butelka

Martukas, vis labiau skubėdamas, kopėčiomis užlipo ant namų aukšto.

Dar nesuvytusios beržinės šluotos malonu kvapnu jam priminė gvyvį šilėlių beržinėlių. Jis numovė nuo karties arčiausiai galo kabėjusias dvi virvele perrištas vantas ir, pakabinęs jas sau ant kaklo, iš visų jėgų tekinas leidosi atgal mokyklon. Jam rodėsi, kad ji vejas debesis. Žitūrėje pro langus ir sekė jį jo draugai - mokiniai juokėsi, kad jis šluotomis kaip sparnais mosikuodamas, skrieja skrenda. Akimirką, kada Marius įbėgo klasėn, pastigirdo balsauslas grūlaustinto trenksmas, net mokyklos langų stiklai sudrebėjo. Mokiniai perstgandė, tik auktelėjo. Mokytojas tuojau atrišo vieną vantą ir klekvenam mokiniui iškėlė po šakelę.

Laikykite ją rankose, - paliepė. Sau jis taipgi paėmė beržo šakelę. Kitą vantą jis užkėto į kėrtėje buvusį elektros paskirstytoją/pasikirstymo lentą, kur metalinėje dėžėje buvo keli varintai, su įstūktintais galais, kamščiai. Vos jis spėjo tai padaryti, kai praplūpo lietus ir pasigirdo toks grūlaustinto trenksmas, nuo kurio net tik visa mokykla, bet ir artimos jai trobos ir žemė sudrebėjo.

Nesibijokite, tik laikykite, kaip sakiau, beržo šakelę. 1977. X. 13

keles rankose, - ramino mokytojas.

- O tai dėl ko, pone mokytoja? - keli mokiniai iš karto paklausė.

- Beržas - tai stebuklingas medis. Jis užvaduoja žalobalaidį. Vėliau mes nuelsime miškan, pristikasime jaunų berželių su šaknimis ir jais užsodinsime mokyklos patvortus, darželį ir, kur tikta tiks - pasodinsime net ir aikštelėje.

Nuolatintis nenutrūkstamas graudimas bei klatkus žalavimas darė įspūdį sunkios artillerijos, puolantišios kokią tvirtovę, iš kur tolygus sunkiosios artillerijos atsistaudymas susitelia į bendrą klatkų užesį-dundėjimą. Gatvės/jų buvo kelios - virto srauntais šnaukščiančiais upokšniais.

- O dabar, vaikai, pastiklausykite, ką aš jums papasakosiu - tarė mokytojas.

"Kai man buvo dar tik 8 - ri metai, kartą su tėvu miške mus ištiko audra su perkūnija. Aplink mus buvo visokių medžių: pušys, eglės, ąžuolai, drebulės, liepos, skroblai, topoliai, juodalksniai, beržai..."

- Pastislėpkime po ąžuolų, - pastūliau tėvui. Jis papurtė galvą, prieštaraudamas.

- ąžuolas turi daug šakų - šakelių, jos mus uždengs nuo lietaus, mūsų neužlis. Beržas - ne toks tankus, bet daug patikimesnis už ąžuolą: jo grūlaustintais nelielia.

"LIETUVOS AIDŲ" radijo programa

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ
Veikia savaitgaliais:
Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vak.
AM - 1490, iš WOPA stot.
Šeštadieniais 8:00 - 10:00 val. vak.
FM - 106.3 iš WLNK stot.
Sekmadieniais 9:30 - 10:00 val. ryto
AM - 1230, iš WJOB stot.
Adresas: 2646 West 71st St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Imagine a sculptor who, for the first 30 years of his life, had never seen the work of Henry Moore. Or Giacometti. Or Brancusi. A Lithuanian sculptor working alone, as if in a vacuum. Drawing inspiration from the folk art, the fabled gods and the mighty forests all around him.

Vladas Vildžiūnas is his

name. Lithuania's leading sculptor. And this is the first showing of its kind to come out of Lithuania since World War II. A showing of monumental works in bronze and marble that tell of the human experience. Sculptures with the power to move the world... and the tenderness to touch the heart.

DAILININKAS VLADAS VILDŽIŪNAS

Penktą mėnesį JAV-se besisvečiuojantis dail. Vladas Vildžiūnas, po sėkmingų savo kūrinių parodų New Yorko apylinkėse, Čikagoje, prieš sugrįždamas į okup. Lietuvą savo kūryba pasirodė Kalfornijos lietuviams, garsiajame UCLA U-te Los Angeles. Iškilmingas atidarymas įvyko 1977 m. rugsėjo 10 d. vakare. Tenai buvau ir praėjus keliolikai dienų rašau šiuos išpučius.

Įeinant-ryškus pl. plakatas su vardais: VILNIUS, LITHUANIA. Tai vienas iš Vildžiūno plakatų, su jo skulptūros nuotrauka.

Iš okup. Lietuvos atsivežė tikrai savo skulptūrų nuotraukas, daugelį gana didelio formato. Vėliau rodytos jo kūrybos skaidrės, geromis, ryškiomis spalvomis. Pagal tai spręstina apie 1932 m. gimusių lietuvių skulptorių. Išstatyta keletas mažesnio didumo, metalo skulptūrų su kurtų viešinti JAV-se.

Žmonių parodoje daugybė. Daugumoje lietuvių, nors buvo amerikiečių, atrodo suprantančių meną. Dėl žmonių gausumo ir nuolatinio pažįstamų kalbinimo buvo sunku ramiai, įdėmiai pristatinti. Vis atsiprašant,

nutraukiant pokalbius, bandydavau nūlėti į kampą ramiam apžiūrėjimui.

Slenoje iškabintas Lietuvos žemėlapis nuo XIII a. iki šių laikų susitraukimo. Prie skulptūrų anglų k. paaiškinimai santūrus ir pakankamai lietuviški.

Sutinkant, kad menas turi teisę keistis, kaip daug kas gyvenime, skulptorius Vildžiūnas tuos pakeitimus yra padaręs, kaip man atrodo, teisinga kryptimi. Okupuotoje Lietuvoje sukurtos skulptūros, ypatingai paminklai Čiurlioniui ir Borutai tarsi atsiiduoda Lietuvos senove. To nepastebėjau naujoje kūryboje, kurioje JAV-se.

Kūrinys pavaizduoti tautos senovę yra labai sunku, ypatingai skulptūroje. Linkėtina, kad dailininkas išsilaikytų savo lietuviškoje kūrybos mintyje. Labai lengva paslysti ar nuslysti į tautinį čiužinėjimą, iš kurio sugrįžti atgal prie lietuviškumo būtų sunku. O tokie pagundų labai daug. Užtenka paspoksoti didžiuosiuose muziejuose į naujesnes skulptūras ir su patinkančiomis idėjomis ar linijomis pagyventi keletą sapningų

naktų, ir jau pagrindai, taip ilgai statyti, gali pradėti braškėti.

Pilnutėlei salei klausytojų skulptorių gražiai pristatė UCLA profesoriai dr. M. Gimbutienė (ją vadino Gimbutas) ir dr. Alg. Avižienis. Įdomiai kalbėjo, aiškino skaidrės dail. Vildžiūnas. Sakė, lietuvių tauta turi gausiausiai skulptūrų, lyginant su kitomis Europos valstybėmis teritoriniu požiūriu.

Ypatingai gausi liaudies skulptūra, daugumoje religinė tema. Sakė, senoji lietuvių liaudies skulptūra vaizdavo ne Kristaus, šv. Marijos ar kitų šventųjų apraiškas - buvusi sunalkinta pagonybei priešingų žmonių. O iš anos gilių senovės kaip tik semtina senobinė lietuvių tautos meninė kūryba.

Dabar Lietuvoje daug kultūrininkų ir dailininkų turi savo rinkinius, kurluose saugo senąją rūpintojėlių bei panašias skulptūras, kuri buvusios, daugumoje, iš medžio ir atlikta nemokytų žmonių. Toji skulptūra yra aukšto meninio lygio ir laukia pasaulio pripažinimo. Didieji kiti tautų menininkai, susipažinę su senesniąja lietu-

vių liaudies skulptūra, stebisi jos meniškumu ir dar daugiau stebisi, kodėl apie ją pasaulis beveik nieko nežino. Skulptoriaus V. Vildžiūno pranešimas buvo įvairus, įdomus, daugumoje giliai lietuviškas. Jo kalba iš lietuvių buvo išversta anglų kalbon.

Be kitko tarė, kad niekas jo nevertęs, niekas neįsakęs ką kurti. O apžiūrinėjant jo išstatytas skulptūras nuotraukas, matai komunistui talkinusios poetės Sal. Meries paminklą, net su detali - ne galvos nuotrauka. Bet ne - matai nė vieno Lietuvos karaliaus ar kunigaikščio. Ne - matai nė vieno istorinio lietuvių tautos įvykio. Be žodžių numanu, kad nebuvo taileista dailininkui sukurti. Bet apie tai jis neužsiminė.

Gražiai priėmus iš okup. Lietuvos atvykusį skulptorių peršasi mintis: o kodėl iš Amerikos koks lietuvis skulptorius negalėtų nuvežti savo kūrybos, įskaitant patirtinės, į okup. Lietuvą?

Kęstutis Gardinas

Iš mūsų tautosakos:

ATSARGUMAS

Daugelis patarlių moko atsargumo, kaip labai svarbaus gyvenime dalyko, nes būdamas neatsargus, t. turėsi dažnai ir k. skaudžiai nukentėti.

"Devynis kartus atmatuok, tada kirsk", - prieš dar rydamas kokį svarbų žygi, pirma gerai apsigalvok, nes paskum nebeatitaisysi.

"Atidaryk akis, šiaip atidarysi piniginę", - būk apdairus, nes turėsi nuostolių.

"Tikėk vilką rašą kojos nepamušęs", - o pavojingą priešininką turi pats nugaltėti, tik tada galėsi jo nebijoti.

"Nelaikas šunis lakinti, kada vilkas bandoje", - reikia iš anksto viskam pasiruošti.

"Visų dantys balti, bet nežinau kas už dantų", - ne lengva pažinti žmones ir jų užmąnyms, todėl reikia būti atsargiam.

"Apsirinkimas - ne šieno vežimas", - nebus taip lengva atitaisyti, kaip parvirtusė vežimą pakelti.

"Dėl vienos žuvies į vandenį nešoksi", - dėl menkiesnio neverta rizikuoti.

KVAILUMAS

"Su durnu du turgu, su plikiu nėra ko peštis".

"Kad nuo didumo pareitų, tai karvė zuiką sugautų" - ne didumas ir jėga, bet gudrumas nugali.

"Kai viena karvė uodegą kelia, tai ir kitos paskui bėga", - kvailos minios elgesys toks pat.

"Ką veiks kiaulė bažnyčioj: knisti negali, o su kiburai niekas nedaršina".

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LIETUVIŲ DIENŲ žurnalo rugsėjo mėn. numeris skirtas paminėti brig. gen. Joną ČERNIŲ mirusį š. m. liepos mėn. 3 d. Apie jį rašo gen. St. Raštikis.

Kun. J. Prunskis rašo apie skulpt. Pr. Baltuonio medžio šaknų meniškumą darbus, patiekiant keletą nuotraukų iš šio meno srities.

Patiekiami Bernardo Brazdžionio tekstas kantatai Laša Laiko Lašai, kuriai muziką parašė komp. J. Gaidelis ir polkštelę įdainavo Broktono šv. Kazimiero parapijos choras. Representuojasi jauna poetė Daiva Karūžaitė su keliais eilėraščiais.

Aprašomas atsisveikinimas su dr. Vytautu Dambraiva išvykstančiam iš Venezuelos į Salvador JAV ambasados patarėjo pareigoms.

Dramos Festivalio Toronte nuotraukos. Dail. Rasos Arbaltės rašinys apie modernųjį meną ir jos darbų nuotraukos.

St. Rūkienės Sibiro pergyvenimų konc. stovykloje aprašymo tęsinys. Sen. Dole kalba angliškai ginant Lietuvos ir kitų kraštų laisvę.

Beletristika, paminėtos šventės ir sukaktys. Įdomi Ukrainos pašto ženklų istorija ir kiti rašiniai įvairiomis temomis.

LIETUVIŲ DIENAS leidžia Antanas Skirius, redaguoja redakc. kolegija. Gerai iliustruota. Prenumerata nuo ateinančių metų - #15. Adresas: 4364 Sunset Blv. Los Angeles, CA 90029

PAŽINKIME PRAEITĮ!

PARTIZANAI

JUOZAS DAUMANTAS

(tęsinys)

Rankoje nešėsi tuščią katiluką. Jo drabužiai buvo vieni lopai, ir tie patys klauri. Buvo basas. Dar vaikiškom veide jau buvo ryškios vargo raukšlės. Ilgai nelaukęs, į pasė ko nors valgyti. Juozui pasisiūlė paarėti, kad šis, parėjęs namo, atneštų su katiluku jam pieno. Jo laimei buvo pavakarių laikas. Juozas namie užtiklo mamą bekepat blynus. Vosylius daliai mama uždėjo dvigubą porciją. Grįžęs pas savo pavaduotoją Juozas turėjo gražaus juoko. Žagrė Vosylius neklausė, nuolat gadindama vagą. Artojas buvo suplėpęs, kaip po lietaus. Abu susėdo valgyti.

Vosylius papasakojo, kaip jis maitinęsis. Su katiluku lūkuriodavęs pamiškėse, kol pamatydavęs ateinančias moteris melžti karvių. Tada išlįsdavęs iš po krūmų ir moteris prašydavęs išmaldos. Taip vertėsis jau penketą savaitę. Dabar Juozas prašė, kad jį kur nors priglaustų už paprastą darbininką. Jis tikėjo, kad iš Lietuvos jam toliau eiti neapsimoka, nes savo gimtinės jis vis vien nepasieks. Ji prie Maskvos. Be to, savam krašte jis nepatirtų tokio gyventojų gėrėdžiškumo, kokį jis čia patiria. Juozas sutiko jį globoti. Tokiu būdu Vosylius, nuolat perkeldinamas iš vieno gyventojų pas kitą, laimingai sulaukė raudonųjų.

Šiandien Vosylius laukė mūsų tėviškėje su medaus ir "naminių" dovanomis. Jis buvo pakeliamas į N. raudonar - miečių dalinį, kurin jau spėjo užsiregistruoti prieš keletą dienų. Ši atsisveikinimą tinkamai atžymėjom. Atsisiskiriant Vosylius įsiūlė Juozui jo ranka parašytą pažymėjimą, kur trumpai nupasakojo savo istoriją ir teigė, kad Juozas, nežinodamas vokiečių įsakymų, jį visą laiką globojo ir išsaugojo jo gyvybę, rizikuodamas netekti laisvės. Juozui nenorint šio pažymėjimo imti, Vosylius pridūrė: a - teis laikas, kad Juozas bus jam labai dėkingas, ir nurodė pats, kiek žmonių jau mūsų kalme praradolaivę vien dėl

to, kad jie nesugebėjo įrodyti savo lojalumo. Gi bolševikams sulimant pakanka, kad kalbys neįrodytų savo nekal - tumo. Vosylius gimęs ir augęs Rusijos bolševizmo su - kurtame pragare, geriau žinojo visus raudonųjų naikini - mo metodus, todėl dabar ir siūlė gana įkyriai. Paspau - nuoširdžiai rankas, pažadėjom vieni kitiems nepamiršti tos keistomis aplinkybėmis užsimezgusios draugystės tarp Rusijos kolchozo skurdžiaus ir Lietuvos studentų.

Asmens bylos krematoriume

Su Juozu pasirengėm į Kauną, neturėdami jokių ga - rantijų, kad vietoje universiteto sienų neatsidursime ku - riame nors raudonarmiečių dalinyje. Kaip transporto prilemonę pasirinkom dviračius. Ši kelionė buvo pirmoji po naujųjų "išvaduotojų" dangum.

Pasiekėm Kauną - Marijampolės plentą. Dabar jis tu - rėjo labai didelę reikšmę, kaip viena iš pagrindinių judė - jimo arterijų į Rytprūsius. Kas keli šimtai metrų griovių krantus puošė įvairūs šūkliai rusų kalba: "Tegyvuoja rau - donoji armija, tegyvuoja galingasis generalisimas Stali - nas, tegyvuoja komunistų partija, šlovė herojams, Vilnius yra, Kaunas yra, pirmyn iki Berlyno, mušt fašistinį žvė - rį, jo paties urve, mirtis vokiškiems fašistams" etc. Po kuro laiko kartojosi vėl tie patys parašai. Visi šūkliai bu - vo išrašyti ant raudonųjų lentų, iškeltų porą metrų nuo žė - mės. Kas keli kilometrai aptikdavom iš faneros išpjaus - tytas Stalino ir Lenino figūras, trejeto ar ketveto metrų aukščio. Jie buvo nutepti gana plikais veidais. Kryžkelių rimtį dar didino prie šių nutukusių figūrų elnas sargybą sulysęs ruselis. Visi šie šūkliai ir figūros tuojau atsibodo. Domėjauisi tik karikatūromis, kurių mėgama tema - po brezentiniu Ivano batu raitosi savo dienas bebaigęs fa -

šistinis žvėris. Arčiau Kauno pakelės dar labiau raudo - navo.

Universitete darbas buvo tik prasidėjęs. Rinkosi u - to vadovybė su prof. A. Purėnu ir prof. Mošinskiu (senuo - priekyje. Pirmiausia reikėjo atgauti ir sutvarkyti univer - siteto patalpas ir perkraustyti priemones. Vokiečių oku - pacijos metu universitetas kiek jo dar buvo palikta, bu - vo susispaudęs beveik vien medicinos fakulteto rūmuose. Čia buvo įsikūrusi ir visa kanceliarija. Atgauti vokiečių atimtas universiteto patalpas nebuvo sunku, nes bolševi - kai stengėsi visa daryti priešingai, negu buvo daroma vo - kiečių. Kai šie jų priešingumai sutapdavo su mūsų intere - sais, mes be didelio vargo laimėdavom. Žinoma, tokius reikalus tvarkant, neužmirština viešpačiams priminti Sta - lino konstitucijos visiems garantuojamą teisę į mokslą ir raudonosios armijos išvadavimą nuo vokiškųjų fašistų. Na, o jei dar gale kalbos pakratosi kurį nors tūkstančius kartų gatvėse išrašytą trafaretinį šūkį, tai reikalai visai gerai klostis. Be didelio vargo atgavom didžiuosius universite - to rūmus, pirmuosius, atelitininkų, neolituanų, Mažylio na - mus (Kęstučio gatvėje), Savanorių pr. 77 nr. namus (buv. Ukmergės pl) ir dalį namų mergaičių bendrabučiui Trakų gt. 7 nr.

Pradėjom tvarkytis. Pirmoji eilė įkūrėm studentų skyrių, pergabendami bylas iš medicinos fakulteto rūmų į didžiuosius rūmus. Vadovybė išsirūpino ir transporto priemonę - naujutėlį sunkvežimį.

Mus sudomino netvarka medicinos rūmuose: koridoriai užversti studentų ir mokomojo personalo bylomis, anke - tomis ir kitokia archyvine medžiaga. Didžiausio rūpesčio mums sukėlė tiek studentų, tiek mokomojo personalo, tiek ir tarnautojų vokiečių okupacijos metais užpildytos anke - tos, kuriose buvo pažymėta, kad pirmosios bolševikinės okupacijos metu jie buvo Aktyvistų Fronto nariais prieš bolševizmą arba nepriklausomybės metais priklausę bet kurioms kultūrinėms organizacijoms. Po nemenkų pas - tangų suradomir savo bylas... Net plaukai ant galvos pasišiaušė. Tokios medžiagos užteko, kad mus sulikviduo - tų. Skubėjom surasti ankietas ir tų draugų, kurie nebuvo pasprukę į Vakarus. Galop nutarėm kad bus greičiau ir turėsime ramesnę sąžinę, jei, užuot išsirinę, visas a - nketas sudeginsim. Taip ir padarėm. Sunešėm jas į kre - matoriumi krosnį ir paleidom dūmais dokumentines nuo - dėmes. (bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Hamiltonė klausėmės R. Daunoro dainų

Š.m. rugsėjo 17 dienos šeštadienio vakarą, Skotų Parko gimnazijos auditorijoje, turėjome neeilinio svečio - operos solisto Ričardo Daunoro koncertą.

Koncertopradžia buvo numatyta 7 val., betgi jau pusę valandos prieš jo pradžią auditorijoje savo vietas buvo užėmę dauguma publikos. Matėsi ir jaunimo, nors jo galėjo būti ir daugiau. Tai rodė, kad koncertu susidomėjimas buvo geras. Po pirmojo po 7, scenoje pasirodė pranešėja V. Kuprevičiūtė, kuri auditoriją supažindino su solisto biografia iš jo mokslo ir dainos meno pastebėjimus. Ji pristatė programos dalį, o pertraukėlių metu padėkamuodavo eilėraščių ir pristatė tolimesnę programą.

Uždangal pakilus, scenon išėjo gražiai naujagė, lietuviškas jaunas vyras Ričardas Daunoras, lydimas čikagiečio muziko ir akompaniatoriaus Dariaus Lapinsko. Šiuo momentu auditorijoje kilo triukšmingas plojimas. Tai buvo šūtas, kaip solisto ir žmogaus, priėmimo, kuris savo drąsos ir laisvės troškimo vedamas, prieš metus pastryžo gyventi laisvame pasaulyje. Ši vakarą laisvos Lietuvos tarpe pirmą kartą dalinosi savo sunkaus darbo vaisiais dainos formoje.

Pradžiai išgirstame lietuvių liaudies dainą Kur Tas Šaltinėlis, po to sekė Šimkaus, J. Gruodžio, M. Petrauskio ir kitų lietuvių kompozitorių kūriniai. Po kiek-

vienos dainos solistas buvo palydėtas gausiais aplodismentais. Po pertraukos, antroje dalyje dominavo pasaulinių autorių kūriniai - Beethoveno, Tosti, ir artijų ištraukos iš Verdi, Rossini ir kt. kūriniai. Svetimieji autoriai buvo dainuoti italiskai.

Nesant ir dideliam specialiam, buvo galima suprasti, kad dainuojama žmogaus, gerai pastrošusio šiam menui. Ričardas Daunoras malonus boso-baritono balsas buvo gerai valdomas ir gražiai skambėjo. Kartais lyg ir stokojo balso stiprumo, garsumo, bet čia galėjo būti akustikos, ne solisto kaltė. Nebereikalo po kiekvienos dainos solistas susilaukdavo katučių. Pasakytina, kad dainai nuskambė-

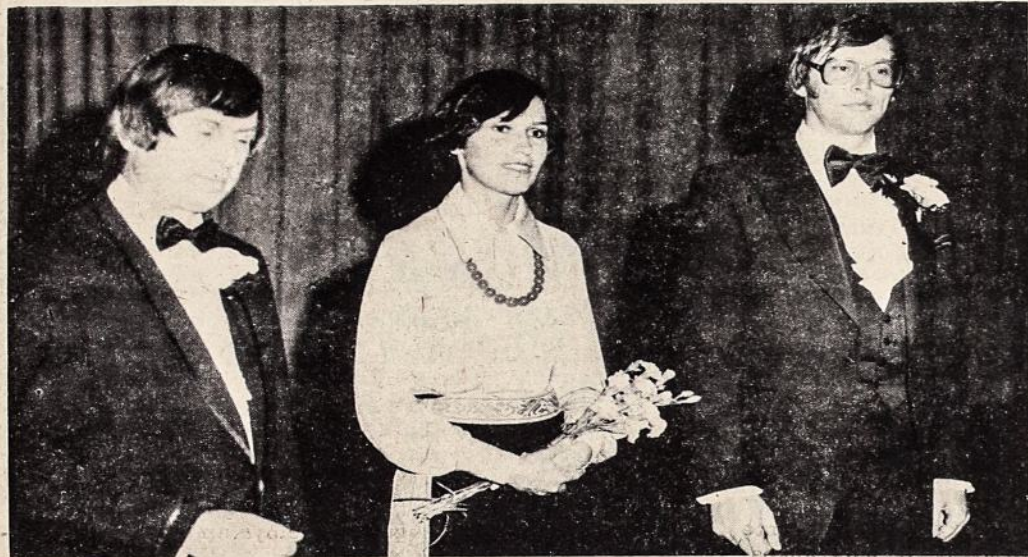
jus, Daunoras buvo iškvietas dvigubam bisui, po kiekvieno padainavo po dainelę. Trečiajam bisui auditorija sukilo ant kojų ir be pasigalėjimo plojo delnais, šaukdami bis. Už tai solistas atsi-lygino - Augau pas tėveli-dainą.

Sol. R. Daunoras ir akomp. D. Lapinskas gavo gražių rožtupukštes, o B-ės pirm. A. Deksnys padėjo solistui už koncertą, o svečiams už atsilankymą į jį. Jaunas solistas "išvarė" mums arti pusantro tuzino dviejų kalbų kūrinių.

Jam gražiai talkino muz. D. Lapinskas. Dėl dainų repertuaro pasakytina, kad jis buvolyg ir per daug rimtas, liūdnokas, monotoniškas. Kažkaip jautėsi lyg ir perdidelio susimastymo tendencija. Gal ir buvo ko susimastyti? Bendrai paėmus, koncertas buvo gana sėkmingas ir įdomus pasiklausyti.

Iš spaudos jau kiek žinome, kad sol. R. Daunoras yra jau pastekęs gan aukštą dainos meno pakopą. Gyvendamas Vėlniuje, dainavo Toska, Bohema, Aida, Faustas, Kar-men ir kitose operose. Koncertavo Suomijoje, Danijoje, Austrijoje, Jugoslavijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Anglijoje ir ktur. Dabar solistui linkėtina gražios sėkmės, žengiant pirmuosius žingsnius laisvajame pasaulyje. Koncertui graži dėna-buvotarsl dovana iš dangaus, nes dieną prieš ir po to, lito. Gražus oras sudarė galimybę tautiečiams atvykti ir iš kitų kolonijų.

Koncertą rengė Hamiltono Lietuvių Bendruomenė. Pelnas perduotas PLJ Sąjungai, jų Kongreso rengimui. Zp.

J. Miltenio nuotraukoje, tik po koncerto. Iš kairės: muz. Darius Lapinskas, pranešėja Vida Kuprevičiūtė ir sol. Ričardas Daunoras.

Šiandieninė Europa ir Turistai

Rašo Juozas Kaributas

1977 m. gegužės 9-oji diena. Aukštai erdvėje užlaiktuvo motorai, nirtulingai ir dantesi prie kelionės tikslų - Lisabonos. Vadinamas "Čarter" kelionimas, kurį organizuoja portugalai, kad jų kraštą turistai norės kiek finansinai patiprinti, tenka linoja ten ir atgal tik 385 dol. Kasgi nesustingdys tokiu pigumu? Ir štai gal apie 400 keleivių perpildytas lėktuvas, užta tartum blėti avilys: keleiviai įvairių troškimų, smalsumo, noro, kad tik daugiausiai pamatytų, sužinotų ir patirtų. Šioje minioje mes tik du lietuviai: p. Sutkevčius ir aš.

Kiek ir kada beturėjau dėdesnių ir mažesnių išvykų - jos visos skirtingos savo nuotaikomis, išpučiais.

Portugalijos lėktuvas, dėl kurio aš turėjau šiek tiek jo nuo pamatų iki trečio baimės, kad gal bus mažas, aukšto tuos plakatus sukarti. blogai aptarnaujamas, past- rodo, buvo nedavertintas, bet pats mieštas - taip nuy-

Transportes Aereos Portu-gueses sakyčiau, gal prana- šesnis už mūsų kai kur tuos transportinius lėktuvus. Aptarnavimas - lūksusinis. Per vienuolika valandų jis mus nutupdė Portugalijos sostinėje, kuri, žinoma, toli gra- žu, nebe tokia, kokią aš ma- čiau paskutinį kartą 1972 m. Nenoriu aprašinėti anų metų Portugalijos, o ypatinai jos sostinės Lisabonos, visų re- volucionieriškų pergyveni- mų. Visi, kurie spaudą su dėmesiu sekė, tai žino. Tik noriu pareikšti skaitytojui savo pirmąsias nuotaikas, kurios jokiū būdu nebuvo ta- da džuginančios. Visų pir- ma - reklančiai šaukė iš vi- sų kampų, stėnų, bei tvorų raudoni su kūju ir plautuvu plakatai. Jų tiek, kad tenka stebėtis, kaip ir kas sugebė- kurio aš turėjau šiek tiek jo nuo pamatų iki trečio baimės, kad gal bus mažas, aukšto tuos plakatus sukarti. blogai aptarnaujamas, past- rodo, buvo nedavertintas, bet pats mieštas - taip nuy-

ventas, toks pašturęs ir ap- leistas, kad kiek pasidairius, norisi kaip galima, gretčiau jį palikti ir nešdintis, kur tik pakliuvo. Taigi, kaip atrodo, turistai čia ilgėliau ir nepa- silauko.

Nežūrėnt to, kad tie skau- dūs politiniai įvykiai žiau- riai paveikė portugalų tautą, jie džiaugėsi, kad laiku atsi- peikėjo - susigrėbė ir nuša- lino tuos "išlaisvintojus". O jau dabar žiūrėti šviesiai i a- telti ir ketina per tam tikrą laiką atsigausti finansinai, ūkiniai ir užgydyti visas tautai padarytas žaizdas. Tad ir jų tikslas - daugiau turistų: ilgiau ar trumpiau jie pabūvos, bet dolerių pa- liks, kurių jiems dabar taip jau stinga.

Nesakyčiau, kad čia pati brangiausia vieta turistui, bet visgi nė palyginimo su Amerikos kainomis. Viskas pusiau pigiau, o ypatinai maistas. Na, bet apie tai, kal-

sugrįšiu atgal į Lisaboną.

Į MADRIDĄ

Traukinys skuba į Madri- dą. Pirmos klasės bilietas, sakyčiau jau ir nusako trau- kinio vertę ir turistų gerą nuotaiką. Bet, deja, taip nė- ra. Jei kadais buvo, tai da- bar dėlei brangumo, restora- nai panaikinti. Traukiniai ne tik be restoranų, bet ir be laišlo vandens trokštančiam Gal tik taip pasitaikė, bet va- žiuoti visą naktį, kur nei bu- fetas, nei restorano, bijant pa- likti traukinį, užšokant trum- pam į gelžkelio stotį atsi- gerti - kas gi lieka? Išvadą aiški - kentėti...

Su saulėleidžiu dingsta diena ir pelzažo grožis. Naktis supa visą aplinką, pro kuria nirtingai neria mūsų vagonai. Kontrolerius ne- duoda ramybės ir vis tikrina bilietus. Taip jis mums įgriso, kad kartu važlavę ke- li amerikiečiai pradėjo į jį

žvaizduoti ir žiūrėti, bet "špil- kuoti" tą jaunuoji.

Gražus rytas mus pastitiko Ispanijos laukuose. Vešlūs javal ir rasotos plevos, po kurias braidė ilgakojai gandrai, žavingai atrodo. Anks- tyvūs ūkininkų darbai jau pradėti. Jie visur lyg skru- dės kruta juda: vienai arla, kiti ptauna, treti gyvulius prižiūri. Ispanijos gamta žavi ir patraukli. Visur aly- vų medžių, iš kurių spaudžia- mas aliejus ir matomai jiems duoda nemaža naudos, o karščiuose, kurių čia lie- pos mėnesiais netrūksta, gy- vultus ir javus apsaugo lyg skėtis žmogų nuo karštos saulės.

Riedant gražų parytį, bė- gant žaviems vaizdams pro akis, imu pergalvoti, ką Ispanija pergyveno per tiek metų prie diktatoriaus Fran- ko, kuris išgelbėjo tautą ir savokietą ranka vaivavo po- litiką taip, kad svetimieji ne- išbratų į jų kraštą. Neno- riu aprašinėti tautos istori- jos, kas turistui ir nepri- klauso daryti. Norint, Isto- rijos galimė rasti knygų puslapiuose. Turisto tikslas - kasdieniai išpučiai ir nuo- taikos. Jis turi tam, žinoma, turėti didelį pastabumą. Tai- gi, mano aprašymo tikslas - ši diena, turistinė.

visko pilnos. Žinoma, jeigu 1969 m. man būnant čia, vis- viskas atrodė pusdykiai, tai dabar kainų aukštumas ste- bina turistą. Viešbučiai, ple- tūs ir kiti reikmenys per- brangūs, tik nepaprastai pi- gūs taksai. Gal už tai jais la- bai naudojasi visi. Čia taip pat, kaip ir Portugalijoje, grąbsto dolerius ir laukia turistų. Nenoromis posmuo- jasi;

Dolerio nori visos tautos, Šypsodamos praveria jam duris. Tartum lauktas senais sve- tys, Ateina Doleris stebūkla - darys.

Hotel Palace, jame vyksta didelis suvažtaivimas, labai prabangus. Kaina? Nagi nuo \$50 iki \$150 dienai. Nuosta- biai puošnus, nors senos statybos bei stiliaus. Dauge- lis dvišalių Ispanų tauti- nius drabužius. Kaip jie skir- tomt - ar į rajonus, bei aps- kriečius, ar kaip kitat nega- lėjau sužinoti. Vyrai labai plačiomis skrybėlėmis, taip pat spalvingai ir skirtingais drabužiais. Pusryčiams gro- ja geras orkestras, kurį už- slopina žmonių klegesys, ir jis vos girdimas.

Madride vienas iš gar- siausių Des Prado muziejus. Gražtame parke, keletos aukštų pastatas perpldytas eksponatais. Vienas kambarys skirtas Goya tapybai. Jis yra vienas geriausių Ispani- jos grafikų-tapytojų. Vos 14 m. būdamas, išėjo į Sarago- są mokyti dailės meno. Mokėsi ir Madride, Romoje.

Kaip menininkas jis iškilo per didelį vargą ir pastan- gas. Jo paveiksluose vyrauja daugiausiai žiaurios ko- vos, baisios karų pasekmės. Goya buvęs labai tempera- mentingas ir veržlus. Einu toliau ir sustojau prie pa- veikslo kur motina atiduoda savo vaiką budeliui, kad jis nukirstų galvą. Be tų žiau- rių vaizdų, jam žintų paveiks- luose, yra daug šventųjų bei labai natūralistinių paveiks- lų. Trys gracijs iš 1477 m. arba kiek toliau - Ticiano Adomas ir Ieva. Bendrai, labai daug retai užtinkamų originalų iš anų laikų karo ir bajorijos bei dionvonų gyvenimo. Visos dienos čia permažai o tik paskubomis perbėgant, tai žinoma, daug kas praslysta ir lieka neper- reiškia, nedaro malonumo iš žiūrėta.

Madride naktinis gyven- mas menkas. Čia su tamsa jie labai veržlūs ir moka gyvenimas gatvėje baigiasi, garstai rėkti. Suprantama, - tas kelta neilma gyventojų ankstyvas pavasaris, taigi tauta tvirtai laikosi finan- siniai ir materialiniai. Visur daugiau jų būna sezono me- daugybė statybos, krautuvės tu - vasara. (bus daugiau)

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS; BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MŪS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ (Lithuanian A.A. Group)

Susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietu- viškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Arėjes pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 631-6834, Henriui N. 277-7868.

1977. X. 13

W. LAPENAT GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

- 79 Woodfield Drive, Ottawa, Ont.
- PRIVATI INDUSTRIJŲ IR KOMERCINĖ STATYBA, darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
- Engineering & designing patarnavimas.
- IN-GROUND Swimming Pool statyba (10 year guaranty).
- TEL. (613) 225-4001

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071 PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905 636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties. PROGRAMOS VEDĖJAS L. Stankevičius, 1053 Albany Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-9834

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas (416) 544-7125
L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamos pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš \$9,000,000

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7%
term. depozitus 1 m. 8 1/4%
Pensijų Fondas: 8 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 9 3/4%

Vilniaus Diena

Š.m. spalio 22 d., Hamiltono Lietuvių B-nės V-ba rengia Vilniaus Dieną ir dr. J. Basanavičiaus 50 m. mirties sukakties paminėjimą.

Pagrindiniu kalbėtoju paskiriamas prof. A. Musteikis iš Buffalo. Šventė įvyksta J. Centro salėje. Po oficialiosios dalies bus pasilinksminimas — šokiai, grojant J. Vaitėliaus orkestru. Lietuvių visuomenė kviečiama skatinti dalyvauti reikšmingame minėjime. Lietuvių jaunimas taip pat turėtų parodyti didesnę susidomėjimą savo tėvų žemės istorijomis įvykiais.

Dailės paroda

Rugsėjo 18 d., sekmadienį, parapijos salėje vyko dail. A. Petrikonto iš Floridos akvarėlių paroda. Įvairaus dydžio ir turinio paveikslų buvo išstatyta apie 60. Paroda vyko maždaug nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų. Po kiekvienų pamaldų/trijų tautiečiai gausiai lankė šią parodą ir dailės kūrėjų nupirkti savo kambarių papuošimui. Parodą rengė Hamiltono Liet. Kat. Moterys.

Lietuvių kalba

pamokos du kartu savaitėje suaugusiems vyksta nuo rugsėjo 26 d. Scott Parko gimnazijoje. Registravimas

dar galima gimnazijos raštinėje.

Naujas adresas

KLB-nės Hamiltono Apylinkės pirm. A. Deksnys, sukuręs šeimą, pakeitė savo gyvenvietę. Naujas adresas: 3050 Glencrest Rd., Apt. 1107, Burlington, Ont., L7N 2H3, tel: 416-634-6006.

Zp.

PASISEKUSI GEGUŽINĖ

Žūklautojų ir Medžiotojų klubo Giedraitis gegužinė rugsėjo mėn. praėjo gana gražiai. Oras buvo puikus, tad ir tautiečių prisirinko daugiau negu kitais kartais. St. Petkevičienės dėka buvo galima gauti šiltų ir skanių valgių. Jai talkino jos vyrai ir jaunoji R. Svilienė.

Buvo prarastos lėkščių šaudymo pirmenybės ne tik laike gegužinės, bet ir kitą sekmadienį. Laimėtojai gaus taures per mūsų žaidimų balų.

Žvejai pravedė vienos valandos rungtynes dėl premijos. Nugalėtoja tapo D. Bobinienė. Akordeono muzika linksmino A. Gudelis. Iki sušamos plevėsavo šalia Kanados vėliavos. Ir mūsų trispalvė. Gražu, kad mūsų tautiečiai praleidžia sekmadienio popietę drauge ir taip gražiai. Klubų valdyba dėkoja šaulėms moterims už \$25 auką. Valdyba

dies. Mes turime ne vien domėtis, skatinti, bet ir visapusiškai remti spaudą.

"Tiktai laukiant laikraščio neskaityti" — šūkį dažnai girdėdavome dar savoje tėvynėje gyvendami. Tai šventas ir aiškus tiesa, ir šių žodžių mintis visiems ryški, suprantama.

Šta proga verta prisiminti ir toks pavyzdys: daug kam buvo nesuprantama, kaipgi visiškai bemokslė, menka išsilavinusi lietuvėška sodžiaus moterėlė J. Žemaitė tapo garsi rašytoja, net klasike? Atsakymas į tai — ji labai daug skaitė ir domėjosi visa ano meto spauda.

Štai netrukus, lapkričio 5 d., šeštadienį, mes torontiečiai vėl turėsime rpgos dalyvauti šiuose metų ir šio sezono pirmutiniame Spaudos Baltuje, kuris įvyks Kanadoje jau nuo seniai einančio savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva" parėmimu.

Baltus, kaip ir ankščiau buvusieji, įvyks L.Namuose, puošnioje Karaliaus Mindaugo Menėje.

Atsiminkime ir tai, kad šalia visų šio kontinento patriotiškų laikraščių, Nepriklausoma Lietuva mūsų tautos interesų ir bendruosiuose lietuvių išlaikymo baruose yra užėmusi plačią ir gilią vėją. Mes neturime jai leisti silpnėti arba nustoti egzistavus, nes iš to naudos būtų vien tik mūsų šalies pavergėjams ir niekam daugiau.

Čia gyvenančiam ir dar susipratusiam lietuviui pasakyti, kad galia apstiekti be to laikraščio, kad jis mane pastiekia pervėliai, arba, kad jis man atrodo persilpnas — tai nėra joks pastatisklaimas, tai tik negudrus išsukinėjimas, paties savęs sumenkėjimas.

Ne tik kas yra rašoma šlame savaitraštyje, bet ir daug stipresniuose už jį leidiniuose, įtęgti garbingi stovai mūsų tautos reikalų sargyboje — verti ne tik mūsų visų dėmesio, supratimo, bet ir nuolatinių pagarbos bei paramos. Tai ginklas net ir už atominę bombą galingesnis. Mes savo gan nelygoje gyventi ar mirti šių laikų kovoje, deja, galingesnio ginklo, kaip spauda, neturime.

Toronto susibūres šio savaitraščio rėmėjų būrelis su energinga jo vadove J. Skrebutekene šiam neeiliniam pobūviui jau nuo seniau pasitruošė, susitvarkė ir skelbia jums, kad bus gražu, linksmas, įspūdingas. Todėl visi, iš arti ir toli nuostirdžiai esate kviečiami apsilankyti šlame parengime, kur turėsime progos susitikti su sa-

vo senais ir rečiau sutinkamais priteltais, su visais gražioje kultūringoje nuotaikoje pabūvoti, pabendrauti ir tuopačiu atlikti pareigą mūsų lietuviškųjų reikalų išsaugojimo fronte. Visi susibūre — lengviau išsaugosime ir jokiems vėjams užpūsti neleisime mūsų valdylų įžiebtą, valdilučių išsaugotą, knygnešų puoselėtą, savanorių apgintą, visiems mums brangią kūrybiškąją lietuviškumo ugnelę.

LIETUVIŲ NAMAI

Perelto sekmadienio Popietėje dalyvavo apie 200 lietuvių. Svečių knygoje pasirašė: iš toliau atvykę: A. Kenstavičius iš Hope, B. C., M. ir K. Miklai iš Oak Kawn JAV, G. ir C. Amolevičiai iš King City, Ont., L. Dimša iš iš Detroit, J. Stelmokas iš Landsowne Pa., D. Šakinskas iš Drexel Hill, Pa., prof. J. Slavėnas ir G. Slavėnienė iš Buffalo, Mich.

Pagal skolos lakštų taisyklę LN kiekvienais metais po rugsėjo 30 d. turi atmokėti 10% skolos ir visas priklausančias palūkanas. Tačiau daug paskolos lakštų laikytojų yra pakeitę savo adresus, tai LN negali jų pasiekti. Dėl to LN V-ba prašo norinčius gauti palūkanas ir atmokamą dalį skolos kreiptis į LN raštinę arba skambinti tel: 533-9030.

LN biblioteka gavo tik iš spaudos išėjusių Vlado Juodeikos knygą Didžioji Iluzija. LN Biblioteka autoriui už didelę dovaną dėkoja.

Spaudos Baltus-koncertas sulabai gera programa ruošiamas Nepriklausoma Lietuva savaitraščiui paremti. Baltus-koncertas įvyks lapkričio 5 d. šeštadienį, EN-se. Programa išpildys operos solistė G. Čapkauskienė ir Montreallio AV Choro Oktetas. Rengėjai — Nepriklausomai Lietuvai remti komitetas.

Lietuvos Kariuomenės atkūrimo 59-oji metinė sukahtis bus paminėta Toronto LN lapkričio 19 d. Minėjimą ruošia Toronto VI. Putvio Šaulių kuopa.

LN svetainė Lokys praneša, kad nuo š.m. spalio 11 d. svetainėje bus duodami šilti ir šalti užkandžiai ir valgiai.

Teatras Altviras jau ruošia tris scenos pasirodymus — Duobkasiai, Žentelis ir Pasimatymas tuoj po Naujų Metų. Šiais metais Altviras pasirodys Alladin Teatre Multiculture vaidinime Žemės Rojus. Teatrui labai reikia naujų artistų arba teatro talkininkų. Užinteresuoti skambinkite į Lietuvų Vyrų.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/4% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
7 1/2% už spec. taupymo sask.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 1/4% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 18 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 Toronto, Ontario M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., Toronto, Ontario
Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

IVAIRŪS SIUNTINIAI

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime padavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
IŠTAIGA JAVININKAI S. ir F. Janavičiai
Telefonas LE 1-3098

Namų tel: 533-9030. KYLA KAIP SU MIELOMS
LN tradicinis metinis ba- Kaip čia seniai rugpjūčio lius šiemet įvyks spalio 29 mėnesį skelbėme PARAMOS d., šeštadienį. Baltų ruošia Kooperatyvo-bankelio Akty- LN Moterų Būrelis ir LN vai virš 15 milijonų dolerių. Peršokta 16-sis milijonas ir jau dabar — virš 18 milijonų.

toronto

A. Lukošius

popietė savuose namuose

GALINGIAUSIAS GINKLAS

Kad ir kažkoktek mes kalbėtumėm, diskutuotumėm arba net ir ginčytumės dėl savos lietuviškos spaudos reikalingumo, ntekados to nebūtų perdaug.

Tą mes visi privalome išsąmoninti, nepamiršti, jei nors bent kiek stelojamės sava ja ir tuo pačiu mūsų tautos padėtimui bei kitoms lietuviškumo išsaugojimo ir jo testinumo problemoms. Spaudos galybė yra didžiulė, veiksminga, gal nevisuomet mums tinkamai suvokiama, dažniausiai todėl, kad rimčiau apie tai nepagalvojame.

Spaudos kaip žinome yra įvairios: gan skirtingų pažiūrų, ideologinių įsitikinimų daugiau ar mažiau palakančių tam tikrų srovių ar grupių pažiūras, jų tikslus bei siekius. Paprastai mes daugiausiai laikomės prietokios, kuri mums atrodo arčiau 6 psi.

širdies, palaiko mūsų įsitikinimus, greičiau mus pastiekia reikiamomis informacijomis aprūpina.

Iš tikrųjų tai ir yra normalu, taip ir privalo būti. Tačiau nprint plačiau sužinoti, pažinti, žvelgti už savo klemo ribų, mums būtina reikalinga ir kitokta, įvairresnė spauda.

Be tos kitos spaudos mums nerat tikros galimybės pažinti, suprasti, kas vyksta ir darosi kitur, pas kitatp galvojančius žmones.

Domėjimasis įvairia spauda tai nėra joks svetimų dalyvų ieškojimas, tai tik neglūčijama būtinybė geresniam ir platesniam gyvenimo pažinimui. Tai būtina kultūrininkui arba ir štai daugiau susipratusiam piliečiui.

Mums, atitrūkusiems nuo savo tautos kamieno, savos spaudos egzistencija ir visi kiti su tuo susiję reikalai privalo būti labai arti širdies.

REMKIME

LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ!

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS VAKARAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor Street West, DIDŽIOJOJE SALĖJE.

Meninę programą atliks sol. Gina Čapkauskienė ir A.V. Choro vyrų oktetas, akompanuos muzikė M. Roch, visi iš Montrealio.

* Veiks baras ir šilti valgiai
* Geras žokių orkestras ir kiti įvairumai

LIETUVIŲ VISUOMENĖ IŠ VISUR SU SVEČIAIS PRAŠOME ATSILANKYTI IR PAREMTI "NL" SAVAITRAŠTĮ.

RENGĖJAI

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Netikėtai meilę susiradusieji. Iš filmo "Cinderella Liberty" – Jūrininką vaidina James Caan ir užteigū mergina – Marsha Mason.

Leidimas iki vidurnakčio

Jūrininkas iš ligoninės tegavęs leidimą į miestą išeiti iki vidurnakčio, prisitaiko prie salūno merginos meilės. Ilgainiui įsimyli, nors ji jau augina vienuolikmetį berniuką – negriuką nuo vieno "tėvo" ir laukia kažin kokio "tėvo" dar vieno.

Turinys įdomus, gyvenimiškas, bet vengiamas populiarinimo. Panašų atvejų buvo, yra ir bus, ypatinai JAV – bių didžiuliuose miestuose. Filme yra gilių minties išreikštos be dirbtinės pompas.

Puiki salūnų merginos vaidyba (Marsha Mason). Geras ir veikėjas – jūrininkas (James Caan), bei vienuolikmetis negriukas (Kirk Calloway), kaip ir Eli Walach.

Filmą pagaminio ir jai vadovavo Mark Rydell. Pagaminta pagal to vardo romaną, parašytą Vilmos Zsigmondi, A.S.C.

Filmas gerai išbalansuotas, atliktas be priekaištų. Tik suaugusiems, spalvotas.

Ir štai, "The Iceman Cometh"

Girtuoklių smuklė ir tie žmonės nemato jokios ateities. Jie žuvę, nes negali savęs kontroliuoti. Jie sėdėdami geria, sėdėdami prie stalų miega. Pasibūdę vėl geria ir pasakojasi turėtus pergyvenimus. Vienas iš jų yra išsilaisvinęs, jis sugrįžta pasirodyti draugams, juos vaišina ir bando gelbėti. Po visokių pasižadėjimų, vos išėję pro duris, girtuokliai vėl grįžta prie bonkos.

Veikalas filmo ekrane rodomas apie 4 valandas, su dviem pertraukoms pasiraminimui. Direktorius John Frankenheimer, Prodiuseris Ely Landau. Vaidina: Hickey – Lee Marvin, Harry Hope – Fredrich March, Larry Slade – Robert Ryan, Don Parritt – Bridges ir kt.

Kūrinys nepritaikytas filmui. Autorius jį per daug ištesė. Pokalbiai (dialogai ir monologai) dažnai pasimetantys, be jungties. Jokio veiksmo nei intrigos. Pagrindiniai veikėjai – girtuokliai, kalbantys parinktais žo-

VAIVORYKĖTĖS ŽINIOS
Montrealio. Vaivorykštė vėl pradeda naują dalies darbų sezoną. Nuo spalio 11 d., antradieniais, 7:30 v. v., AV klebonijoje vyks juostų audimo, gobelenų ir rištinių kilmų kursai. Juostas austi mokina Danutė Staškevičienė, gobelenus – Aldona Čičinskienė, kilimus – Genutė Montvilienė. Pirmo semestro kursų yra 10, jų kaina – \$25. Nedelskite, atvykite užsiregistruoti arba telefonuokite D. Staškevičienei – 769-1557, arba Ir. Lukoševičienei 366-1210.

AUKSINIO AMŽIAUS KLUBAS

Svarbus visų narių susirinkimas, kuriame dalyvaus ir valdžios atstovai, bus 19 d. spalio 1 val. p. p. nulinėje būveinėje. Visi sparčiai ruošiasi bazai rui spalio 29-30 d. d. Daug idomių dalykų yra sukurta ir pagaminta.

• Į Lietuvių Tautodailės Instituto suvažiavimą Kingstone pas dalį A. ir A. Tamošaičius iš Montrealio buvo nuvykusios: A. Čičinskienė, A. Kuncevičienė, D. Staškevičienė ir B. Nagienė. Automobilu vežė V. Kačergis, kuris idėmiai sekė susirinkimui.

džiais ir sakiniiais. Jie nėra prasti: generolas, kapitonas, policijos leitenantas, gabus studentas ir kt. Juos globoja "gubernatorius". Kažkoku būdu visi, nespėję išsiblaivinti, vėl pasigeria. Trūksta įtikinimo. Vėliau išryškėja gera mintis, kurią galima išvesti bent trečdaliu veikala sutrumpinus. Ilgiausi dialogai rodo autoriaus nesugebėjimą valdyti teatrinę, juo labiau filminę auditoriją. Atrodo, autorius bus pasimetęs ir suklydęs puslapiuose, ar supainiojęs dar daugiau be-taisinėdamas. O filmo gamintojai tas pačias klaidas paleido į ekraną.

mą ir turėjo progos pasigėrėti tautodailės darbais.

DAUG BUVO NUVYKĘ Į LONDONĄ

Į šią Kanados Lietuvių Dieną Londono buvo nuvykę daug lietuvių iš Montrealio ir apylinkės. Pradedant Aušros Vartų Choru, choristų šeimų nariais ir kitais, kurie vyko autobusu. Bet daug buvo nuvykę automobiliais, nežiūrint kad šeštadienį kelionė buvo labai bloga. Lietus su vėju vargino vairuotojus iki pat Londono, bet laimingi jautėsi grįždami namo kai pirmadienis buvo gražiai saulėtasis.

• Dr. Juozas Senikas buvo išvykęs kelioms savaitėms atostogų į JAV-bes. Jis dirba St. Jean, P. Q. keliose ligoninėse ir turi privatų priėmimo kabinetą St. Jacques St. Jo sūnus irgi medicinos daktaras turi atskirą kabinetą, duktė daktarė dirba Royal Viktorija ligoninėje Montrealyje ir jauniausias sūnus studijuoja mediciną Prancūzijoje.

JONAS TUMAS

Jonas Tumas sulaukęs 78 metų amžiaus, mirė rugsėjo 21 d. 1977 m. Palaidotas per šv. Kazimiero bažnyčią Côte des Neiges kapinėse, šalia žmonos, kuri mirė prieš 14 metų.

Jonas kilimo iš Ukmergės – Sodeikių 1928 m. atvyko į Kanadą – Edmontoną laimėjęs. Kaip kiekvienas tuo metu atvykęs, turėjo sunkias įsikūrimo sąlygas, bet būdamas jaunas ir energingas, pagyvenęs 2 metus Edmontone, persikėlė į Montrealį, kur buvo gal didžiausia lietuvių kolonija. Čia gavo geresnę darbą ir čia susipažino su Atalija Skorolskaite iš Kovarsko, kurią vedęs 1935 m., užaugo du sūnų ir dukterį, išleido juos į moks-

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A JONUI TUMUI
mirus, jo dukrai Janinai, sūnui Stasiui ir seseriai Elenai bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

SLA 123 Kuopos pirmininkui
A + A STEPONUI KESGAILAI mirus, žmonai Joanai, broliui Antanui Kanadoje, broliams – Leonui ir Vladui ir seserims – Genei ir Onai Lietuvoje, reiškia nuoširdžią užuojautą –
SLA 123 Kuopa

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A STEPONUI KESGAILAI mirus, žmonai Joanai, broliui Antanui ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

A + A STEPONUI KESGAILAI mirus, jo žmoną JOANĄ, broli ANTANĄ ir jo artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –
Milda ir Augustinas Kuolai

SENAM PAŽISTAMUI
STEPONUI KESGAILAI
NETIKĖTAI MIRUS, JO ŽMONĄ JOANĄ BEI KITUS ARTIMUOSIUS, SU GAILIU NUOŠIRDUMU UŽJAUČIAME –
Dr. Juozas Senikas su šeima
St. Jean, P.Q.

lus, nors ir buvo sunku žmonai mirus.

Reikia pasakyti, kad Jonas buvo labai nuoširdus žmogus. Jį matydavome kiekviename lietuviškame rengime, skaitydavo lietuvišką spaudą. Vaikus išmokino lietuviškai ne tik kalbėti, bet ir skaityti. Buvo NL laikraščio skaitytojas ir rėmėjas.

Nuliūdę liko – sūnus Stasys marti Barbara duktė Junina žentas Juozas Benius, anūkė Onutė, sesuo Elena Kvedarienė Amerikoje, brolis Antanas, sesuo Sė – fanija Virbickienė Lietuvoje, prisbrolis Vytautas Blauzdis

Hamiltono.
Nuoširdžiausia užuojauta artimiesiems o tau Jonai – išsėkis ramybėje.
Jonas Petrulis

Spalio 15 d., sėstadienio vakare Ausros Vartų parapijos saleje A.V. Choras nuosia

KONCERTA – BALIU, kviečia visus atsilankyti ir pobuvoti kartu. Pradžia 7,30 val.

IEŠKO ŠEIMININKĖS
Virš 70 m. amžiaus vyros na. vs ieško irgi vienišos, nevyresnės tarp 55-65 m. amžiaus moters, gaminti maisto abiem ir kitoms. menkiems namų ruošos dar-boms.
Skambinti 733-7016.
(Galima kalbėti ir lietuviškai)

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuaju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. – Tel. 366-7281

- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD ROOFER – COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus –

364-1470

calgary

BALTIC WOODWORK – K. Leknickas

Ivairių stalių darbu dirbtuve. 2025 - 26th St. S.W., Calgary. Tel. (801) 242-1301.

PAMINKLŲ GAMYBA

– MONUMENTS MANUFACTURER TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760

5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir sildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame – Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimo Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140 - 2e AVENUE LASALLE, 366-0330

Jony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. – MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IŠVAIRIOS PROGOS
TEL. 575-8971.
T. Laurinaitis

1 kelnėms – pristatant ir atsiimant
M. PHILIPPE IZZI Prop.
SKAMBINKIT – **365-7146**
NETTOYEURS CLEANERS
coin/ corner 5e ave **7661-A CENTRALE**
495-90e AVE
coin / corner Baync **365-1143**
29 55 Allard Street, Ville Emard 766-2667.

366-7818
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. LaSalle, LaSalle, P.Q.
LAURENT DAIGNEAULT
LASALLE AUTOMOBILE INC.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės – De LaVerendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

GRAŽŪS ATSLIEPIMAI
Kai rugsėjo mėnesio pradžioje šioje skiltyje perstatė skaitytojams Bendro vės veiklos ūkišką pusę, o ypač redakcijos patalpų pastato remonto reikalus, tai jau dabar pradėjo ateiti svarūs atsiliepimai. Štai J. Ky-pildymui. Kitas verslininkas nas iš Edmontono rašo: "pri-siunčiu 400 dolerių "NL" bendrovės akcijoms pirkti. Tai prie mano turimų 10 akc. susi-darys pilna norma 10 akcijų. Tai darau, kad mūsų "NL" ir toliau gyvuotų".

Montrealietis Stasys Pa-laitis prisiųsdamas 50 dol. čekį rašo: "siunčiu už 77/78 metų prenumeratą, o liku-sius galite panaudoti kokiam svarui vinių ar galionui dažų nupirkti". Na ir vėl, per Ka-nados Lietuvių Dieną Londo-ne sutikti laikraščio skaityto-jai asmeniškai teiraujasi apie laikraščio būklę. Jie žino, kad anais varganais metais

iš pasistatyto namelio kažko-kius rūmus nepadarysime. Bet, kad jo remontu rūpina-mės, tai kartu keliame jo vertę ir patogumus dirban-tiems. Vienas verslininkas J. B. išėmęs iš kisenės 100 dolerių duoda jo akcijų pa-pildymui. Kitas verslininkas Zigmąs Didžbalis iš Hamil-tono ištraukia 50 dolerių ne-va kiek prenumeratą apmo-kėti, bet ir džiaugiasi kadrū-pnamės ne tik laikraščiu bet ir nuosavybės sustiprinimu. Mat, jis kaip TRI Realty Ltd. verslo savininkas supranta, kad doleris įvestuotas į ne-kilnojamąjį turtą ne tik šiuo laiku, bet ir ateityje atneš naudą. Tai po tokių gražių, konkrečių keletos atsiliepi-mų, yra skatinantis reika-las pagalvoti apie namo re-monto išbaigimą. Taipgi yra vilties sulaukti ir daugiau pa-našių atsiliepimų. NL.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)
(Tikslus adresas)

NEPRALFISTINAS KONCERTAS

1977 m. spalio 16 d. Aušros Vartų Parapijos salėje, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Montrealio Skyrius rengia estrados dainininkės VIOLETOS RAKAUSKAITĖS koncertą.

Violeta yra gimusi Kaune. Baigusi studijas Vilniaus Ute, Kauno vidurinėse mokyklose dėstė vokiečių kalbą. Dainavo mergaičių choruose ir pasirodydama Naujų Metų

išvakarėse okup. Lietuvos televizijoje, Vienas dirgintas pastebėjo Violetos balsą. Ta-da ir prasidėjo jos estradi-nės muzikos solistės karje-ra. Iš viso ji turėjo per 300 koncertų skirtinguose Pabal-tijo miestuose, Lenkijoje ir Čekoslovakijoje. Lietuvoje yra išleista 15 jos įdainuotų plokštelių. 1975 m. žiemą iš-tėkėjusi, persikėlė į Muen-cheną, kur ir dabar gyvena.

Ronny Dee
RESORT MOTEL
(Jonas Grigelis)
717 South Ocean Boulevard
Pompano Beach, Florida 33062
Telephone (305) 943-3020

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedis: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

366-9742

365-0505

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, BA, B.C.L.

168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Sol. V. Rakauskaitė

Vakaruose yra dainavusi tuvių Jaunimo Kongreso ruo-Muenchene, Bonnoje, Vasario šos darbus.
16 Gimnazijoje, Italijoje, Pasaulio Lietuvių Jaunimo
Prancūzijoje, Čikagoje ir To-Sąjunga, Montrealio Sk.
ronte.

Montrealio Lietuvių Jauni-mas kviečia visą Montrealio lietuvų visuomenę išklausti VIOLETOS RAKAUSKAITĖS koncerto ir tokiu būdu pa-remti 1979 m. Vokietijoje įvykstančio IV Pasaulio Lie-nėje.

PARAPIJOS METINĖ VAKARIENĖ

AV metinė vakarienė bus lapkričio mėn. 12 d.

Operuotas Ignas Petraus-kas Reddy Memorial ligoni-nėje.

MONTREAL WEST

AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!

UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Managėru
LEO GUREKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

WALTER TRUMPA B.Sc.

LES IMMEUBLES

mainville - poirier inc.
REALTIES

Pirkti ar parduoti namus, žemes sklypus ar kitą nekilnojamą turtą Laurentians kalnuose, Montrealyje ar kur kt. kreipkitės 795 Ste Adele Blvd., Ste-ADELE, P.Q. - Tel. 229-3186 - Tiesioginė tel. linija iš Montrealio - 430-3516.

Royal Trust

Atstovas J. Skucas,
6966 Terrasse Sagamo, Montréal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME - PARDAVIME
(Specialybė - sklypai ir žemė)

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALTRUKONIS

Sylka Realities Inc.

445 Jean Talon West, Suite 305

Tel: 273-9181-2-3, Res. 737-0844.

Foto M.L.S.

Montreal, Que.

Sistema.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

IŠ VAKARŲ VOKIETIJOS
estrados dainininkės

Violetos Rakauskaitės

K O N C E R T A S

- - -

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

Spalio mėn. 16 d., 5:30 val. vak.

- - -

MENINĖ PROGRAMA - VAIŠĖS - BARAS

Biliety kainai: suaugusiems \$4.00,
studentams ir pensininkams - \$2.00.

Organizuoja - rengia PLJS Montrealio
Skyrius

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI - virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3

Antradieniais 10-3

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 10-8

Penktadieniais 10-8

Seštadieniais 9-1

Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 1 metų 8 1/4%

pensijų ir namų s-tas 9%

taupomąsias s-tas 7%

depozitų-čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines 9 1/2%

nekiln. turto 9 1/4%

investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais -
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais - iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas - ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE

INC.

PARDAVIMAS

IVAIRIŲ

BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas 6.0%

Taupomąsias s-tas 7.5%

Už pensijų planą 8.5%

Termin. ind. 1 metams 8.75%

Termin. ind. 2 metams 8.75%

Termin. ind. 3 metams 9.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau-dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 10.5%

Nekiln. turto 10.0%

Čekių kredito 12.0%

Investacines nuo 10.5%

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.